

Prosa

b l a d e t

De it-professionelles fagblad · 7/8 · juli/august · 2012

Tema: Cloud-integration

Skyen sparker liv i antikke driftssystemer

Side 12-21

**Gratis efteruddannelse
i verdensklasse:**
Sådan skal du spankes på
it-skolebænken

side 28

PROSA-udsendt i Colombia:
Her er organisering livsfarlig

Side 26

Et ærgerligt sammenbrud

Niels Bertelsen, formand, nib@prosa.dk

Op til valget sidste år, blev en del af valggrundlaget, at en række af de økonomiske problemer i Danmark skulle klares ved, at arbejdsmarkedets parter blev involveret i løsninger. Disse trepartsforhandlinger skulle så være med til at rette op på økonomien og til gengæld skulle der så også diskuteres uddannelse, vækst, indgreb mod social dumping og beskæftigelsesindsatsen. Alle sammen emner, som fagbevægelsen har stor interesse i, og meget gerne vil have aftaler om.

Desværre gik det ikke i denne omgang, og det er dobbelt ærgerligt. Først og fremmest fordi, at hvis trepartsforhandlinger ikke kan gennemføres sammen en socialdemokratisk ledet regering, er det svært at tro på, at den type forhandlinger kan bruges som et værktøj. Dernæst fordi, at der er et voldsomt behov for løsninger på en række problemstillinger, som faktisk kræver at arbejdsmarkedets parter er med i aftalerne.

Problemet i denne omgang har været et ensidigt fokus på arbejdstidsforøgelser. Uanset om forslaget er at sløjfe den betalte frokostpause, afskaffe en eller flere ferie- eller helligdage eller andre måder at øge arbejdstiden på, er det svært at give en fornuftig forklaring på det store behov, når ledigheden er så høj som den er.

”

Det gælder om at komme tilbage til forhandlingsbordet hurtigst muligt og få lavet en aftale, som kan fremtidssikre Danmark.

Når det så er sagt, er det stadig fagbevægelsens opgave at undersøge alle muligheder for at få en samlet aftale til gavn for medlemmerne. Vi kendte kommissoriet for trepartsforhandlingerne, og at arbejdstidsforøgelsen var et bærende element for regeringen, kan ikke komme som den store overraskelse. Øvelsen må så være at se, hvor langt de øvrige emner kan komme og evt. selv fremsætte forslag, som kan imødekomme regeringens ønske om at få forbedret de offentlige finanser med 4 mia. kr.

Der er et behov for at få lavet nye aftaler om beskæftigelsesindsatsen og nye vækstmuligheder. Den reducerede dagpengeperiode slår for alvor igennem næste år, og der er derfor et skrigende behov for at se på, hvordan vi kan forhindre jobjægere i at falde ud af dagpengesystemet og der skal indføres langt bedre muligheder for at bruge ledighedsperioden til noget fornuftigt, som kan være med til at sikre, at man kan få arbejde igen.

Selv om der er sket et sammenbrud, er det mit håb, at parterne kommer til fornuft. Det er set før, at forhandlinger har været præget af kriser og sammenbrud undervejs, og alligevel er det lykkedes at få strikket noget sammen. Regeringen har brug for en aftale, fagbevægelsen har brug for en aftale og medlemmerne har krav på en aftale. Så det gælder om at komme tilbage til forhandlingsbordet hurtigst muligt og få lavet en aftale, som kan fremtidssikre Danmark.

Læs og diskuter synspunktet på Prosa.dk

Prosa-bladet · 7/8 · 2012

42. årgang

Adresse:

Vester Farimagsgade 37A, 1606 Kbh. V.
Tlf. 33 36 41 41, fax 33 91 90 44
e-mail: prosa.bladet@prosa.dk

Redaktion:

Ansvarshavende redaktør
Kurt Westh Nielsen
kwn@prosa.dk
Palle Skramso, layout
pas@prosa.dk

Udgivelsesdato og deadline:

Udkommer en gang hver måned,
undtagen juli måned.
Næste gang 30. august
Læserbreve: 1. august

Debatindlæg og klageadgang:

Prosa-bladet modtager meget gerne læserbreve, debat-indlæg, tips, artikelforslag og kommentarer fra medlemmerne. Indlæggene sendes til redaktion@prosa.dk. Indlæggene vil, såfremt de offentliggøres, blive redigeret efter retningslinjer vedtaget af redaktionen.

Disse retningslinjer kan læses på prosa.dk/link/23. Ønsker du at klage over håndteringen af henvendelser til redaktionen eller generelle stofprioriteringer kan du læse mere om den procedure her: prosa.dk/link/23.

Redaktionsudvalg:

Formand: Peter Ussing
peter.ussing@gmail.com
Næstformand: Martin Lindboe
martin.lindboe@gmail.com
Siemen Baader

Artikler:

Synspunkter, der fremføres i signerede artikler, er ikke nødvendigvis dækkende for redaktionens opfattelse. Rubrikken Synspunkt stilles til rådighed for Hovedbestyrelsen

Annoncer:

DG Media a/s
Telefon: 70 27 11 55
E-mail: epost@dgmedia.dk
Deadline for næste nummer:
Den 13. juni

Teknisk produktion:

Tryk: KLS Grafisk Hus

Illustrationer:

Forside: Lars Bertelsen
Hvis ikke andet er angivet, PROSAarkiv

Papir og produktion er godkendt til Nordisk Miljømærkning

Denne tryksag er produceret CO2 neutralt hos KLS Grafisk Hus A/S

Kontakt PROSA:

www.prosa.dk/kontakt
Eller se navne og adresser på bladets næstsidste side.

Kontrolleret af

Kontrolleret oplag:
12.645 eksp. i perioden
1. januar - 30. juni 2010

”

“Efter fem år med at få kassen til at stemme er jeg blevet sulten efter at lave politik.

Thomas Kølle, opstiller til kampvalget om PROSAs formandspost på DF 2012.

Cloud-computing aflaster Banedanmarks lokale systemer.

Brugerpanelet: Møde igen? Gaab!

Kølle eller kaos? PROSA-kasserer udfordrer formand.

IT-AKTUELT

Sommerblog på prosa.dk • 4

Følg Ole Tanges juli-oplevelser i Thailand og giv dine gode råd til hans it-undervisning på et børnehjem på grænsen til Burma.

Hemmelige tjenester opruster • 4

Stuxnet kom fra NSA, men efterretningstjenesters virkelige udfordring er rekruttering af superhackere.

TEKNOLOGI

Cloud flytter din faglighed • 16

Forretningsudvikling får fast plads som en del af flere it-professionelles hverdag.

Falck rykker ud i skyen • 18

Cloud-computing sparker liv i 22 år gammel mainframe.

Bredbåndsambitioner med huller • 22

Internettilgængeligheden er mildt sagt svingende i Danmark.

ARBEJDSMARKED

PROSA kvalificerer trainee-projekt • 6

Nydimitterede it-professionelle får meningsfuld indføring i jobmarkedet takket være PROSA.

ARBEJDSMARKED

Fyring førte til favoritstilling • 32

It-generalisten Andrew Rump fandt den rette jobhylde hos Novo Nordisk.

UDDANNELSE

Efteruddannelse i verdensklasse • 28

Prosabladets Tania Andersen sveder og bliver klogere på den virtuelle skolebænk.

ISP-teknikere uddanner sig • 32

– Vi gør det selv, siger PROSA-medlemmer.

A-KASSEN

Selvstændige kan nu blive medlem • 36

PROSA og a-kassen optager fremover medlemmer, som er selvstændige.

AKTIVITETER

Læs det nye kursuskatalog

Indkaldelse til DF-forsamling 2012 • 38.

Gratis faglige kurser • 39

NOTER

Flame er ikke lam

Da de første historier om Flame, endnu et stykke højavanceret angrebssoftware i stil med sidste års Stuxnet og Duqu, dukkede op for hen ved tre uger siden i Iran, latterliggjorde flere sikkerhedseksperters påstande og karakteriserede Flame som 'primitiv'. I en oplagt kommentar gennemgår en ansat fra sikkerhedsfirmaet F-Secure imidlertid Flames mange avancerede features, og så får piben en helt anden lyd. Særligt fremhæves Flames muligheder for at sprede sig ved at fuppe Windows-computere til at tro, at der er tale om en Windows-opdatering fra Microsoft. Med til historien hører, at Flame har huseret i det skjulte siden 2010.

Mere information på F-Secures blog: <http://www.f-secure.com/weblog/archives/00002383.html>.

kwn

Svært at rekruttere til cyberkrig

Da computerormen Stuxnet blev opdaget for et par år siden, imponerede den sikkerhedsekspert. Det mest bemærkelsesværdige var, at den amerikanske efterretningstjeneste NSA overhovedet var i stand til at rekruttere personer med de færdigheder, der var påkrævet, konstaterer USNews i en artikel. Sikkerhedseksperters anslår nemlig, at mindst 10.000 superhackere er påkrævet til at opfylde amerikanske tjenesters behov, og efterspørgslen er ikke mindre i den private sektor. Derfor går NSA nu selv aktivt ind og hjælper med uddannelsen på fire amerikanske universiteter. Blandt emnerne for undervisning er lavniveau-programmeringssprog, reverse engineering og de juridiske og etiske problematikker, der er involveret i krigsførelse på internettet.

kwn

Opera 12 lanceret

Mange rutinerede webbrugere har en svaghed for den norske webbrowser Opera, som debuterede, dengang programmet ikke var større, end det kunne ligge på en gammeldags floppy-disk. Nu er version 12 tilgængelig, og den norske fabrikant lover, at den seneste version er den hidtil hurtigste. Nye webstandarder som WebRTC, HTML5 og CSS3-animationer og overgange er understøttet. Mere info på www.opera.com.

kwn

Kan jeg gøre en forskel? Svaret på det spørgsmål vil den it-professionelle Ole Tange finde i løbet af sommeren, hvor han blogger om sine oplevelser på et børnehjem i grænseområdet mellem Burma og Thailand.

Kan du hjælpe it-udvikler?

Dagene er fyldt op med it- og sprogundervisning af asiatiske børn i den kommende sommermåned. Følg og hjælp it-mand Ole Tanges godgørende projekt via Prosa.dk/thailand2012.

Af Kurt Westh Nielsen, kwn@prosa.dk

Software-udvikler Ole Tange har dedikeret en måned af sin sommerferie til undervisning i it og engelsk på et børnehjem på grænsen mellem Thailand og Burma i denne sommer. PROSA støtter projektet, som alle interesserede i de kommende uger kan følge, når Ole blogger om sine oplevelser på prosa.dk. Men du, der læser dette, kan også hjælpe til.

Gør en forskel

– Jeg har brug for hjælp til, hvordan man kan lære disse børn noget. Jeg ved, at børnehjemmet mangler "alt", at skolen har nogle få computere, og at der er internet i byen, men der er desværre meget, som jeg ikke ved, før jeg er dernede. Jeg ved ikke, hvor nye computerne er, om der er internet på skolen – og hvor god forbindelsen i så fald er, hvor mange børn, jeg skal undervise, hvor gamle børnene er, eller hvilket niveau de er på, lyder det fra Ole Tange, som forklarer sit valg om at tage af sted med et ønske om at

se, hvordan han som almindeligt menneske kan være med til at gøre en forskel.

– Jeg skal være forberedt på det værste. Derfor har jeg brug for ideer til, hvordan jeg tackler en ukendt situation. Når jeg er dernede og kender mere til situationen, får jeg brug for ideer til at tackle en situation, som jeg kender mere til, men med de begrænsninger, som en måneds ophold i et yderområde af Thailand medfører, lyder opfordringen fra Ole Tange.

Følg med på blog

Han glæder sig til at dele sine oplevelser fra børnehjemmet med andre på sin blog.

Ole Tanges e-mail-adresse er ole@tange.dk. Her kan du kontakte ham med dine gode råd eller spørgsmål om børnehjemsprojektet. Og på den kommende blog, www.prosa.dk/thailand2012, som er aktiv i hele juli på prosa.dk, kan du også kommentere Oles oplevelser. ■

MCSA Windows Server 2012 – Bliv en af de første i Danmark!

Vi kan hermed præsentere Microsofts helt nye MCSA-certificering: “Microsoft Certified Solutions Associate” i Windows Server 2012.

Vi har designet en samlet certificeringspakke, som består af 3 kurser og 3 tests – se skemaet for neden.

Normalprisen for den samlede MCSA 2012 kursus- og certificeringspakke er kr. 63.900,- men hvis du bestiller inden 1. august 2012, giver vi en introduktionsrabat på 25 %, så den samlede pris lander på kr. 47.925,-.

Den grafiske Metro-brugergrænseflade i Windows Server 2012.

SuperUsers er Gold CPLS (Certified Partner Learning Solution) og har arbejdet med Windows Server-operativsystemer siden 1993, hvor Windows NT så dagens lys. Fra første beta af Windows Server 2012 var tilgængelig har vi selvfølgelig forsket i denne; der er så meget spændende nyt; vi glæder os til at videregive vores erfaringer.

Windows Server 2012

Windows Server 2012 er Microsofts nye server-operativsystem:

- Windows Server 2012 er efterfølgeren til Windows Server 2008 R2.
- Windows Server 2012 og Windows 8 er Microsofts nye hhv. server- og klient-operativsystemer, som begge forventes frigivet i 2012.
- Windows Server 2012 har, ligesom Windows 8, den nye Metro-brugergrænseflade (i GUI mode, men ikke i Server Core mode).
- Windows Server 2012 er designet med henblik på lettere at kunne styre mange servere
- Windows Server 2012 er stærkt integreret med Windows Power Shell, nu med ca. 2.300 commandlets (hvor Windows Server 2008 kun havde ca. 200).
- Windows Server 2012 og Windows 8 har begge den nye Task Manager indbygget.
- Windows Server 2012 kan skifte mellem GUI mode og Core Mode uden reinstallation (det kan Windows Server 2008 ikke).
- Windows Server 2012 har IPAM (IP Address Management) til håndtering af IP-adresseområdet anvendt i virksomheden.
- ... og selvfølgelig meget meget mere.

Sådan bestiller du den nye MCSA 2012 kursus- og certificeringspakke

Bestil MCSA

Send en mail til: super@superusers.dk ELLER
Ring til SuperUsers på: 48 28 07 06

Nr.	Titel og kursusdatoer				Dage	Exam	Kort beskrivelse
MS-0410	(20410) Installing and Configuring Windows Server 2012				5 d	70-410	Installation og konfiguration af Windows Server 2012. Kurset er det første af 3 kurser, som giver viden til MCSA 2012 certificeringen, der er grundlag for en evt. senere MCSE 2012 certificering.
	SEP	OKT	NOV	DEC			
	17-21	15-19	5-9	3-7			
MS-0411	(20411) Administering Windows Server 2012				5 d	70-411	Administration og drift af Windows Server 2012. Kurset er det andet af 3 kurser, som giver viden til MCSA 2012 certificeringen, der er grundlag for en evt. senere MCSE 2012 certificering.
	SEP	OKT	NOV	DEC			
		22-26	12-16	10-14			
MS-0412	(20412) Configuring Advanced Windows Server 2012 Services				5 d	70-412	Avanceret konfiguration af Windows Server 2012. Kurset er det sidste af 3 kurser, som giver viden til MCSA 2012 certificeringen, der er grundlag for en evt. senere MCSE 2012 certificering.
	SEP	OKT	NOV	DEC			
			19-23	17-21			

Datoer er gældende for Karlebogaard ved Hillerød. **FREMHÆVEDE DATOER** betyder, at kurset også udbydes fra Kampehøjgaard ved Århus.

Karlebogaard: Karlebovej 91 • 3400 Hillerød & **Kampehøjgaard:** Kralbjergvej 3, Vorre • 8541 Skødstrup
Tlf.: 48 28 07 06 • Mail: super@superusers.dk • Web: www.superusers.dk

PROSA støtter nyuddannede medlemmer

135 nydimitterede it-professionelle har udsigt til at kunne nyde godt af trainee-projekt efter sommerferien.

Af Michael Tøttrup,
Ledelseskonsulent,
mit@prosa.dk

PROSA er initiativtager til det hidtil første projekt af sin art, som skal give nyuddannede unge ledige mulighed for at komme i kontakt med arbejdsmarkedet. Startskuddet lyder efter sommerferien, hvor PROSA lancerer det unikke projekt for ledige dimittender med en række trainee-forløb.

– Vi glæder os meget til projektet, der kun er blevet muligt som følge af finansloven for 2012. Vi har store forventninger til resultaterne og effekterne af denne forsøgsordning, siger Hanne Lykke Jespersen, næstformand i PROSA.

135 PROSA-trainees

Projektet er en realitet, fordi finansloven for 2012 øremærker 30 millioner kroner til at "give nyuddannede unge ledige mulighed for at komme i trainee-forløb". Baggrunden er udsigterne til en stigende dimittendledighed. De 30 millioner kroner fordeler sig på 10 millioner kroner til FTF, 10 millioner kroner til AC og endelig de resterende 10 millioner kroner, som skal gå til beskæftigelsesregionernes overvågning og evaluering af forsøget.

PROSA er medlem af hovedorganisationen FTF. Det er årsagen til, at PROSA har fået del i finanslovsbevillingen og derfor kan tilbyde trainee-projektet for ledige PROSA-

dimittender som de eneste på it-området. FTF er forpligtet til for de 10 millioner kroner at sikre, at der bliver gennemført 1.000 trainee-forløb. Der er mange af FTF-organisationerne, der har endog meget store problemer med dimittendledigheden. Det drejer sig blandt andet om Danmarks Lærereforening, Bygningskonstruktørerne og Dansk Sygeplejeråd. Men PROSA har sikret sig en foreløbig andel på 135 trainee-forløb.

Selve trainee-begrebet dækker i finanslovsbevillingen over et forløb for en ledig dimittend, der kommer i virksomhedspraktik og/løntilskud i en virksomhed. Den medfølgende finansiering, PROSA har fået til projektet, vil primært blive brugt til en intensiv virksomhedsopsøgende indsats, hvor vi vil finde virksomheder med opgaver, der giver mening i forhold til en nyuddannet it-professionel. For PROSA handler denne del om to prioriteringer. Det skal være en kvalificeret praktik/løntilskud i en it-funktion, hvor dimittenden får mulighed for at arbejde med nogle af de kompetencer, den ledige har fået på uddannelsen. Det er en afgørende prioritering for PROSA, at der er berettiget forventning om, at praktikken/løntilskuddet efterfølgende skal udmønte sig i et ordinært job. Der skal altså være en reel mangel på

nye folk i virksomheden.

En anden stor del af midlerne vil vi bruge til afklaring af den enkelte lediges ønsker og kompetencer, der skal bruges til at lave et kvalificeret match mellem den enkelte ledige og relevant virksomhed. Der vil også her kunne indgå vejledning og coaching om valg af relevant opkvalificerende kursus ud fra de muligheder, der måtte være.

PROSA sikrer fagligheden

At der i beskæftigelsespolitikken i vidt omfang bliver brugt praktik og løntilskud, er i sig selv ikke noget nyt. Det er noget, de ledige i høj grad bliver mødt med i den normale indsats fra jobcentrene. Med det nye initiativ bliver det PROSA, der finder de relevante virksomheder, som har potentiale for flere ordinære stillinger. I den normale indsats fra jobcentrene kan det lige så vel være virksomheder uden funktioner inden for ens faglige område. En anden væsentlig forskel er, at et kriterium for PROSA er, at der er potentiale for efterfølgende ordinært arbejde.

– Vi er glade for at kunne tilbyde den slags relevante og kvalificerende trainee-forløb til vores medlemmer, konstaterer Hanne Lykke Jespersen. ■

Vil du være Master i it?

It-videreuddannelser for dig, der arbejder med

- It-ledelse
- Udvikling af it
- Implementering af it
- Undervisning i it

SEND ANSØGNING
HURTIGST MULIGT!
DER ER STUDIESTART
1. SEPTEMBER 2012

Undervisning i form af seminarer, selvstudium
samt kommunikation over nettet.

Business Intelligence:

Analyse af store databaser

Du opnår viden om brug og udvikling af teknologier, der hjælper til hurtig og præcis analyse af store mængder data

User Experience Design

Du får forøgede kompetencer i at designe, implementere, teste og evaluere digitale teknologier til at understøtte oplevelser.

It-lederen

Du får styrket og udviklet dine kompetencer som it-leder, der skal bidrage til både at understøtte og udvikle forretningen.

It-forandringsagenten

Du lærer at håndtere den menneskelige faktor i it-forandringer. For dig, der skal implementere it-forandringer i organisationer.

It-videreuddannelser på Aalborg Universitet - kompetencer, der styrker dig og din virksomhed

Master i it er en fleksibel, modulbaseret deltidsuddannelse for højtuddannede it-medarbejdere.

Læs mere på
www.master-it-vest.dk eller
kontakt mit@learning.aau.dk
for mere information.
Du kan også ringe til os på
tlf. 9940 3064.

it-vest
samarbejdende universiteter

AALBORG UNIVERSITET

”

Der er rigtig meget potentiale blandt medarbejderne, der kunne udnyttes bedre, hvis man laver en simplere organisation med knap så mange cheftitler.

Thomas Kølle, formandskandidat

Kommende kamp om formandsposten

Thomas Kølle har besluttet at lægge billet ind på formandssædet. Vinder han, vil han sætte sig i spidsen for en forandringsproces, der skal gøre PROSA mere strømlinet og synlig.

Af Stine Nysten, prosabladet@prosa.dk

Nuværende PROSA-formand Niels Bertelsen får konkurrence, når han stiller op til genvalg på Delegeretforsamlingen i november.

Udfordrerer er 36-årige Thomas Kølle, der i mange år har været aktiv i PROSA. Han har siddet i bestyrelsen for PROSA/Øst, i hovedbestyrelsen og i adskillige ad hoc-udvalg. Derudover har han de sidste fem år haft hvervet som hovedkasserer.

– Men efter fem år med at få kassen til at stemme er jeg blevet sulten efter at lave politik, siger Thomas Kølle.

Grundloven knægtes

Politisk er der især ét emne, der optager ham, og det er borgernes retssikkerhed på nettet.

– Jeg har arbejdet i Post Danmark, og her var det helt utænkeligt, at man åbnede et brev, ligesom TDC ikke lytter til en telefon-samtale uden en dommerkendelse. Men på internettet og mobilnettet er det lige

omvendt. Her må man som borger antage, at alt bliver kigget igennem. Det er meget betænkeligt og næsten i konflikt med grundloven. PROSA bør være den, der konsekvent peger på problemerne ved lovgivning som eksempelvis logging, siger han.

Thomas Kølle peger på et af de 10 svar, som Justitsministeriet har givet EU på, hvor logningsbekendtgørelsen har været i brug. Her orienterer ministeriet om, at det var lykkedes at fange nogle forbrydere ved at spore en stjålen mobiltelefon.

– Men er det egentligt en succes målt mod de utallige data, der dagligt registreres om os? Det spørgsmål skal PROSA være med til at diskutere. Samtidig er det jo ofte PROSA-medlemmer, der sidder og skal være 'skurkene'. Det er jo dem, der sikkerhedsgodkendes og skal udføre registreringerne. Deres vilkår vil jeg også gerne kaste mere lys over, siger han.

Thomas Kølle understreger, at han kun stiller op, fordi han er blevet opfordret til det.

Generationsskifte

– Vi er flere, der mener, at PROSA har brug for et generationsskifte. Mange ting er i øjeblikket, som de er, på grund af tradition og historik. Men tiderne har ændret sig. Det må PROSA også, og jeg mener, at jeg kan være med til at placere PROSA rigtigt i den nye virkelighed, siger han.

Det nuværende PROSA beskriver han i mangel af et bedre ord som 'toptungt'.

– Organisatorisk er PROSA et resultat af vores historie. Alt er bygget op om, hvordan vi så ud for 10 år siden. Eksempelvis får netværk, der opstår spontant, ikke samme status som de nedsatte udvalg. Men den tankegang bør moderniseres, og alle skal være lige, siger Thomas Kølle.

På den måde vil der også kunne opstå et

Hovedkasserer Thomas Kølle har efter nøje overvejelse og på opfordring fra flere PROSA-medlemmer besluttet sig for at stille op som kandidat til formandsposten. Dermed udfordrer han nuværende PROSA-formand, Niels Bertelsen, der går efter at blive genvalgt på delegeretmødet i november. Foto: Lars Bertelsen.

mere frugtbart samarbejde mellem alle de engagerede medlemmer, uanset om de er organiseret i et struktureret udvalg eller løst sammensat netværk.

Synergi

Et eksempel er modstanden mod ACTA, hvor Thomas Kølle peger på, at det ville have været oplagt med et tættere samarbejde mellem ACTA-netværket og udvalget for IT og Samfund.

– De spontane tiltag bør blive en del af vores langsigtede værdier, siger Thomas Kølle.

Også den administrative del af PROSA bør strømlines.

– Der er rigtig meget potentiale blandt medarbejderne, der kunne udnyttes bedre, hvis man laver en simplere organisation med knap så mange cheftitler, siger Thomas Kølle og understreger, at det ikke betyder færre medarbejdere, blot en slankere struktur med

færre med ledelsesansvar.

– Et organisationsdiagram skal helst være så let, at alle kan tegne det på en serviet, siger han.

I det hele taget bør politikerne stole på, at der er ansat kompetente folk, der varetager deres opgaver bedst muligt.

– Som formand vil jeg forsøge ikke at lade mig trække for meget ind i den daglige ledelse. Det vil jeg trygt overlade til andre, siger han.

Personlig udfordring

Hans tid skal bruges på politikken, og vinder Thomas Kølle formandsposten, vil han nedsætte et medieudvalg. Udvalget, der skal bestå af fire-fem personer, som skal klæde formanden på og sikre, at den megen politik, der diskuteres rundt om i PROSA, samles op.

– Udvalget skal være en kanal for al den politik, der diskuteres i PROSA, så den kom-

mer videre ud af huset og bliver samlet op af pressen, forklarer han.

Thomas Kølle mener i det hele taget, at det er afgørende, at PROSA får en tydeligere profil.

– Jeg hører til dem, der mener, at både form og indhold er vigtigt, siger han.

Han ved godt, at det er formanden, der tegner PROSA udadtil og skal stille sig til rådighed for pressen. Og det vil kræve en særlig indsats af ham. For han er, som han selv siger, genert. Men med lidt medietræning vil den forhindring overvindes, og han vil være klar til at kaste sig ud i debatter på tv og radio for at skabe opmærksomhed om PROSAs holdninger.

Thomas Kølle skal nu i den kommende tid besøge PROSA-medlemmer landet over i forsøget på at overbevise dem om at stemme på ham, når han og Niels Bertelsen tørner sammen i november. ■

Har vi brug for 100 Mb/s?

Hele 38 procent af danske husstande har mulighed for at få superhurtig internetadgang med 100 Mb/s-forbindelser. Det er dog kun 0,5 procent, der reelt har tegnet abonnement på en af de superhurtige forbindelser. Udbuddet er således større end efterspørgslen for tiden, men det er formentlig kun et spørgsmål om tid.

Af Dan Mygind, prosabladet@prosa.dk

– Jeg er ikke i tvivl om, at der fremadrettet er behov for langt større hastigheder end dem, vi har i dag. I dag er udbuddet af høje hastigheder større end efterspørgslen, men behovet for kapacitet stiger hele tiden. Vi skal ikke stræbe lavt og være jordstrygere, anbefaler Jakob Willer, direktør i Telekommunikationsindustrien.

I Erhvervsstyrelsen er man heller ikke bekymret over den uudnyttede kapacitet.

– I dag kan langt de fleste tjenester klare sig med 10 Mb/s. Men det vil ændre sig efter en kort overgangsperiode. Et område er velfærdsteknologi-udviklingen. Den stigende levealder medfører et stort pres på de offentlige sundhedsbudgetter, og en måde at håndtere det på er at behandle sygdomme og lidelser via telenettet, så patienten kan blive i eget hjem, vurderer Jørgen Abild Andersen, teledirektør i Erhvervsstyrelsen. Det vil kræve solide hastigheder i både up- og downloadhastigheder, så eksempelvis højkvalitets-videokonference mellem patient og læge kan realiseres.

Dorte Toft peger også på velfærdsteknologien og derudover den stigende interesse for at streame videoer fra nettet i stedet for at se traditionel realtids-tv.

– Jeg er overbevist om, at vi får brug for 100 Mb/s. Der er flere og flere, der vælger

at se tv via tjenester som Netflix. De vil ikke være afhængige af danske tv-stationer.

Jørgen Abild Andersen forventer da også, at det er det reelle indhold på de superhurtige forbindelser, som skal skabe interessen, og ikke så meget selve hastigheden på forbindelserne.

– Der er en stigende erkendelse af, at infrastruktur alene ikke er nok. Vi har hidtil fokuseret meget på at regulere priser og konkurrence mellem internetudbydere. Det skal man også gøre fortsat, men det alene kan ikke drive udviklingen. Vi skal se på, hvad der kan tilskynde og stimulere efterspørgslen, mener Jørgen Abild Andersen, der blandt andet ser muligheder i at gøre offentlige data tilgængelige, så der kan udvikles tjenester og applikationer, der giver folk lyst til at blive kunder på superhurtige forbindelser. – Vi skal facilitere udviklingen og eksempelvis gøre det nemt at få adgang til de massive mængder af data i den offentlige sektor. Det kan være data om matrikelforhold, jordbundsforhold, trafikdata og så videre. Hvis de data i den offentlige sektor gøres tilgængelige på en standardiseret og lettilgængelig form, vil det have et massivt økonomisk potentiale for udviklere af applikationer og tjenester, siger Jørgen Abild Andersen. ■

Mål for bredbåndsdækning i EU og Danmark

EU har en ambitiøs målsætning om, at alle europæere i 2020 skal have adgang til mindst 30 Mb/s, og mindst 50 procent skal abonnere på 100 Mb/s eller derover.

Danmark er endnu mere ambitiøs. Her er målsætningen, at alle danskere skal have adgang til mindst 100 Mb/s i 2020.

Prosa mener

God bredbåndsdækning vigtig for PROSAs medlemmer og samfundet

Formand for PROSA, Niels Bertelsen, mener, at en god og hurtig internet-adgang er vigtig for Danmark og for Prosas medlemmer.

– Det er vigtigt for Danmark, da vi ikke har så meget traditionel produktion i Danmark, og derfor skal vi fokusere på immaterielle ting og leve af vores gode ideer. PROSAs medlemmer har selvfølgelig også gavn af en bedre teknologisk infrastruktur, da det kan skabe arbejde og udvikling. Så både fra PROSAs og samfundets synspunkt er det en god filosofi at få en god bredbåndsdækning, siger Niels Bertelsen, der betegner målet for 100 Mb/s-netadgang for alle danskere i 2020 som ambitiøst, men nødvendigt:

– Ambitionen er høj, og det skal den også være. Det ser fornuftigt ud på udrulningsdelen. I første omgang har mine medlemmer mest brug for, at det er storbyerne, der har den primære koncentration. Det er der i dag, så på den led er mine medlemmer tilgodeset. De kan udvikle services og produkter, uden at de forstyrres af forbindelser, der er for langsomme. Problemerne er i yderområderne, hvor det er borgerne, der rammes. Der skal gøres en indsats for at sikre en sammenhængskraft i samfundet.

Se også side 22-24 og bagsiden af dette Prosa-blad.

dmy

En lettere hverdag i skyen

Hvad er skyen?

Skyen er en ny måde at købe og administrere it-løsninger på. Du får adgang til både rå computerkraft og programmer. Det hele leveres som tjeneste via internettet - uden investeringer i dyrt it-udstyr.

Forestil dig en arbejdsdag, hvor du sparer tid på administration, får lettere ved at yde god service og altid har adgang til dine dokumenter og data overalt. TDC Erhverv har løsningerne.

Velfungerende kommunikation har i mange år været en forudsætning for at drive en konkurrencedygtig virksomhed. Med fremkomsten af smartphones og tablets kan medarbejderne i dag kommunikere med både kolleger og kunder i et frit flow, uanset hvor de er.

- De senere års produktivitetstigninger i vores del af verden kommer fra udviklingen indenfor it- og telekommunikation. Vores erhvervskunder har nu fået helt nye muligheder for at øge produktiviteten ved at lægge deres kommunikationsløsninger ud på internettet, også kaldet skyen, fortæller Martin Lippert, der er direktør i TDC Erhverv.

I skyen kan virksomhederne hente alle nødvendige services, programmer og datakapacitet via bredbåndsforbindelsen. De slipper for store investeringer i hardware og vedligeholdelse. Og de får større frihed, fordi man overalt og til hver en tid har adgang til virksomhedens data og dokumenter.

Færre omkostninger

Ved at lægge løsninger ud i skyen, kan man trække på det hele som en service efter behov. Virksomhederne betaler pr. bruger og kan hurtigt skalere op og ned.

- Når man lægger kommunikation og it ud i skyen, undgår man mange af de store engangsinvesteringer i hardware og vedligeholdelse. Det gør det nemmere at budgettere og tilpasse sig, siger Martin Lippert.

Fleksibelt og produktivt

I det hele taget giver internetløsninger mulighed for en helt ny måde at arbejde på.

- Det er jo ikke kun omkostningerne, men også arbejdsrutinerne, der bliver styrket. Når data, Office-programmer, backup og telefonomstilling alt sammen ligger i skyen, så er det også tilgængeligt helt uafhængigt af tid og sted. Medarbejderne kan samarbejde på tværs af afdelinger og filialer, de har hele kontoret med ud til kunderne og kan arbejde, hvor det skal være.

Med brugervenlige apps kan medarbejderne også få adgang via mobil og tablets. Eneste krav er adgang til nettet, siger Martin Lippert.

Fordele uanset størrelse

Færre omkostninger, større mobilitet og frihed, styrket konkurrencekraft og service. Det er den korte version af fordelene ved internetbaserede løsninger og værktøjer. Og så er der en væsentlig ting mere.

- Dansk erhvervsliv består af nogle få kæmper og et enormt vækstlag af små og mellemstore virksomheder. Med it-løsninger i skyen kan de små virksomheder få præcis samme fordele som de store, understreger Martin Lippert.

73 % af alle danske virksomheder er kunder hos os, fordi de har en forretning, der skal køre.

Tema

Cloud-integration

Indhold

Banedanmark:
Trafikinfo i skyen rider
stormen af s.14

Kompetencer:
Cloud kræver it-folk med
flair for forretning s.16

Falck:
Mainframe kobler på skyen
s.18

Udfordring:
Data-integration spænder
ben for clouds succes s.20

Undgå et øhav af skyer

Integration er afgørende, hvis cloud-systemerne skal undgå at blive isolerede informationsøer.

Af Torben B. Sørensen

Et øhav af skyer. Sådan kan it-arkitekturen se ud, hvis virksomhederne glemmer at tænke i integration, når de går ud i skyen: De ender med en samling cloud-løsninger, der hverken kommunikerer med hinanden eller med de interne it-systemer. Dermed er vi tilbage ved de informationsøer, som it-folk har arbejdet på at komme væk fra siden 1970'erne.

Cloud computing handler om at leje sig ind på it-systemer, der leveres over en internetforbindelse. Virksomheden slipper for at investere i hardware og software. Men de færreste virksomheder starter på bar bund: De har allerede noget intern it, som de ikke kan skippe fra den ene dag til den anden.

Den udfordring handler dette tema om: Hvordan integrerer man de eksisterende interne it-systemer med cloud-systemer? Banedanmark fortæller om vellykket integration med en PaaS-løsning (Platform as a Service). Firmaet udviklede et nyt system i skyen, der trækker på data fra et eksisterende system bag firewallen. Som en sidegevinst fik de ryddet op i gamle database-applikationer.

Falck har erfaring med integration på SaaS-niveau (Software as a Service). Virksomhedens eksisterende mainframe-applikation blev integreret med Salesforce-løsningen til CRM (Customer Relationship Management). Her flyder data begge veje, da mainframe-applikationen fortsat er i brug.

Nye kompetencer

Nogle it-folk følger udviklingen mod cloud med bekymring. Hvis virksomhederne ender med at købe al it på abonnementsbasis, forsvinder de traditionelle it-job. Ekspertene giver dem kun delvis ret: Ja, nogle af de tekniske opgaver med for eksempel at passe servere for en mindre virksomhed vil forsvinde.

Men cloud-systemerne driver ikke sig selv. Der skal også it-professionelle til at holde skyen i luften. Og der bliver brug for folk, der både har forretningsforståelse og kendskab til it. De skal hjælpe med at fastlægge krav og udarbejde kontrakter, så kunden får det rigtige udbytte af cloud-løsningen til den rette pris.

Dermed giver det god mening for it-folk at sætte sig endnu mere ind i, hvordan it bedst kan løse de opgaver, kollegerne kæmper med i hverdagen.

Om 20 år kan det godt være, at interne it-systemer er undtagelsen snarere end reglen. Måske består virksomhedernes it-installation til den tid kun af en internetforbindelse. Men selv da bliver der en opgave med integration. Så handler det bare om at integrere de mange forskellige cloud-systemer med hinanden.

Et skridt på vejen er føderationsløsninger, der lader systemer deles om brugerdata. På den måde behøver brugeren kun logge ind ét sted for at have adgang til flere systemer. ■

”

Før man kaster sig ud i et cloud-integrationsprojekt, skal man have orden i eget hus.

Kenneth Lau Rentius, områdechef for trafikinformation, Banedanmark.

Banedanmark:

Trafikinfo i skyen rider stormen af

Banedanmark flyttede sit system til trafikinformation ud i skyen for at klare spidsbelastningen, når en storm giver togene problemer.

Af Torben B. Sørensen,
prosabladet@prosa.dk

Hvornår kører toget? Det spørgsmål finder tusindvis af danskere svaret på via Banedanmarks websted. Hvad de ikke kan se, er at det underliggende maskineri både omfatter et system i skyen og en intern relationsdatabase. Banedanmark har nemlig praktisk erfaring med at integrere interne data i en cloud-løsning.

Når der er snestorm i Danmark, giver det problemer for togdriften. Men tidligere gav det også problemer for Banedanmarks websted. På en normal dag har sitet 80.000 besøgende. Ved den seneste storm var der fem millioner gæster på et enkelt døgn.

Det førte til, at sitet gik ned, netop når der var mest brug for det. Derfor fik de an-

svarlige for trafikinformation i Banedanmark for et par år siden den ide at undersøge, om man kunne lægge en del af webstedet ud i skyen. På den måde kunne man skrue op for båndbredden og serverkraften, når der var brug for det.

Men der var en udfordring: Trafikinformationssystemet bygger på data, der ligger i en intern Oracle-database ved navn RDS – Regularitets- og Driftsstatistik-system. Det eksterne websystem skulle trække på de data.

– Vi ønskede ikke at lade cloud-systemet forespørge ned i Oracle-databasen. I stedet ville vi lave en kopi af databasen ude i skyen, så både databehandling og forespørgsler foregår derude, fortæller områdechef for

trafikinformation Kenneth Lau Rentius, Banedanmark.

Biztalk henter data

Som cloud-system valgte man Microsofts platform-as-a-service-løsning Windows Azure og dens indbyggede database, SQL Azure. Til at stå for dataudvekslingen havde Banedanmark i forvejen Biztalk.

– Vi endte med et design, hvor Biztalk henter data fra RDS og overfører dem til SQL Azure. Der overføres kun data, når noget ændres i RDS. På den måde holder vi mængden af datatrafik nede, forklarer Kenneth Lau Rentius.

Helt enkelt var det imidlertid ikke. En af

– I fremtiden vil vi gerne stille flere af vores interne data til rådighed for web services, som vi selv eller andre udvikler, siger Kenneth Lau Rentius fra Banedanmark. Foto: Lars Bertelsen.

udfordringerne var, at RDS på det tidspunkt kørte på version 8 af Oracle-databasen. Den er så gammel, at den ikke længere bliver supporteret. Det var heller ikke nemt at få Biztalk til at kommunikere med den.

Derfor lavede man i første omgang en løsning, hvor Biztalk kommunikerede med en nyere Oracle-database, der så havde et link til RDS. Den løsning er siden blevet ændret, da Banedanmark har konsolideret alle databaser på samme version.

Flyttede stored procedures

En anden udfordring lå i, at RDS ikke var en ren database. Der lå også en række stored procedures, som udfører opgaver, der strengt taget hører til applikationslaget, ikke datalaget.

– Vi havde en forestående opgave med at rydde op, så nogle af de stored procedures blev flyttet op på applikationslaget. Det var nødvendigt, fordi vi ville konsolidere databaserne. Det arbejde benyttede vi så denne opgave til at tage hul på. Der var dog to procedurer, som det var nødvendigt at flytte over på SQL Azure, siger han.

De to procedurer fylder til sammen godt 3.000 linjer kode. De blev flyttet i et samarbejde mellem Banedanmarks egne udviklere og folk fra Microsoft.

Indførte selv alarmer

Banedanmark ejer selv sin it-infrastruktur, men har outsourcet driften af den til Atos. Det gav en udfordring, da en del af systemet nu blev lagt ud til en tredjepart.

– Da vi begyndte på projektet, var Azure så ny, at der ikke var mulighed for at overføre

alarmer fra skyen til et andet system. Så det måtte vi udvikle som en del af projektet. Nu virker det, sådan at Atos får en alarm, hvis belastningen pludselig vokser, siger Kenneth Lau Rentius.

Desuden er der skrevet SLA'er (service level agreement), som definerer de krav, som Atos og Microsoft skal leve op til. Og der er udarbejdet retningslinjer til driftsfolkene, så de ved, hvem de skal kontakte, hvis der opstår problemer.

– En fordel ved cloud er, at man kan flytte systemet rundt i verden, hvis der opstår problemer i et af driftscentrene. Og vi kan skruer op for ydeevnen, når der opstår spidsbelastninger. Det så vi ved den seneste storm, hvor vi skruede op til at håndtere fem millioner besøgende på et døgn. Regningen var vist på 79 kroner, griner han.

Åben for mere integration

Integrationen behøver imidlertid ikke at stoppe her. Banedanmark vil gerne stille flere interne data til rådighed for cloud- og websystemer. Det kunne for eksempel være nogle af de informationer, som passagererne får via højttalere på stationerne. Eller det kunne være andet fra RDS-databasen end oplysningen om, hvorvidt et tog er forsinket.

– På det område er vi ikke kommet så langt, som jeg kunne ønske. Banedanmark skal ikke leve af at udvikle applikationer, så det passer fint til vores rolle at stille data til rådighed via web services, som andre så kan trække på. En mulighed kunne være integration med Rejseplanen – i dag får den vores data, men det sker via DSB, der henter dem hos os. Men vi har ingen konkrete planer

endnu, siger Kenneth Lau Rentius.

Kræver styr på data

Det har overrasket ham, at projektet trods alt ikke var sværere. Der gik otte måneder fra de første overvejelser, og til systemet var i luften.

– Vi har lært, at hvis man har en business case for det, er cloud noget, man skal bruge. Men før man kaster sig ud i integrationsprojekter, skal man have orden i eget hus, siger han.

Med det henviser han til, at Banedanmark var nødt til at rydde op i sammenblandingen af data og funktionalitet i applikationer. Den oprydning var nødvendig for cloud-integrationen, men var også en forudsætning for den konsolidering af databaser, der fulgte efter. ■

Banedanmarks cloud-integration

Mål: At lægge trafikinformation ud i et cloud-system, som kan håndtere spidsbelastninger.

Middel: Data fra en intern Oracle-database hentes via Biztalk ud til SQL Azure. To stored procedures er flyttet fra Oracle til SQL Azure.

Resultatet: Systemet kan håndtere over fem millioner brugere i døgnet. Tidsramme: Projektet kørte fra slutningen af 2009 til sommeren 2010.

” It-folk skal vide, hvad forretningen har brug for, og omsætte det til en kontrakt med en cloud-udbyder.

Principalkonsulent Thomas Dalager, Timengo.

Kompetencer:

Cloud kræver it-folk med flair for forretning

Overgangen til cloud betyder, at it-professionelle skal arbejde mindre direkte med teknikken og mere med forretningsudvikling og kontraktforhandling.

Af Torben B. Sørensen,
prosabladet@prosa.dk

Mindre hands-on, mere forretningsforståelse. Sådan kan man kort opridse de ændrede krav til it-folkenes kompetencer, efterhånden som virksomheder bevæger sig fra egne it-installationer til cloud-løsninger.

– Virksomhederne må se i øjnene, at der skal ske et paradigmeskift i forhold til kompetencer. De it-professionelle skal simpelthen kunne nogle andre ting end før i tiden, mener Thomas Dalager fra konsulentfirmaet Timengo.

Han peger på, at når man køber sine it-løsninger på abonnementsbasis, hvor de leveres som websider i en browser, er der mindre behov for teknisk specialviden. Sat på spidsen skal it-folkene bare sørge for, at hver medarbejder har en skærm med en browser og adgang til internettet.

Men det behøver ikke betyde, at it-folkene bliver overflødige.

– De skal for eksempel mestre leverandørstyring. De skal vide, hvad forretningen har brug for, og omsætte det til en kontrakt med en udbyder. Og så skal de holde leverandøren op mod de aftaler, virksomheden har indgået, siger han.

Thomas Dalager mener, at det kan medføre, at it-afdelingerne skal til at ansætte folk med anden baggrund end de rene it-uddannelser.

Ny teknologi, gamle opgaver

Hos PROSA ser ledelseskonsulent Michael Tøttrup derimod primært cloud som en ny teknologi, de it-professionelle skal sætte sig ind i:

– Vores arbejdsopgaver handler stadig

– Vi går fra et fokus, hvor it var målet, til at det nu bliver et middel. Dermed får den it-professionelle mere en rolle som konsulent, siger ledelseskonsulent Michael Tøttrup, PROSA.

om at opbevare, analysere og sikre data. Det er bare teknologien, der skifter, siger han.

Dog ser han udviklingen mod cloud som led i en større tendens, der har været i gang i mange år: It-folk skal i mindre grad være snævert teknik-orienterede og i højere grad forstå den rolle, it spiller i forretningen.

– Vi går fra et fokus, hvor teknologien var målet, til at den nu bliver et middel. Dermed får de it-professionelle mere rollen som konsulenterne, der hjælper med at vise, hvordan it kan understøtte forretningen i den

organisation, det bliver brugt i, siger han.

Det hænger godt sammen med, at de fleste it-folk i dag kommer fra universiteterne. For 20 år siden var den typiske it-uddannelse en erhvervsuddannelse.

Også Michael Tøttrup ser et behov for, at it-folk skal lære at udarbejde, indgå og kontrollere aftaler med udbydere af cloud-systemer. Men det er heller ikke nyt:

– Vi har jo altid været med til at udarbejde kravspecifikationer og indgå aftaler om serviceniveau. Nu skal aftalerne blot være med eksterne partnere, hvor de tidligere var interne, siger han.

Job forsvinder

Flere cloud-konsulenter peger på, at cloud især er oplagt for små og mellemstore virksomheder. Det skyldes, at de sjældent er bundet af store investeringer i hardware og egenudviklede løsninger. Nystartede virksomheder kan ligefrem helt springe over stadiet med egne servere og fra begyndelsen lægge alle it-services i skyen.

Dermed kan det traditionelle job med at passe servere og netværk hos den lille virksomhed forsvinde. Men det behøver ikke medføre tab af arbejdspladser, mener Michael Tøttrup:

– Virksomhederne vil stadig have it-behov, det er blot nogle andre behov. For eksempel skal de have hjælp til at udvælge og tilpasse cloud-løsninger. Og der skal stadig være nogen til at drive serverne, selvom de nu står i et stort datacenter hos cloud-udbyderen, siger han. ■

BEHERSK SKYEN

med styrken i en konvergeret infrastruktur.

HP Converged Infrastructure sætter fart på din rejse mod skyen med HP CloudSystem med Intel®-processorer

HP kan hjælpe dig med at trække skyen ned i øjenhøjde og udnytte dens fulde potentiale. Bl.a. kan HP CloudSystem hjælpe dig med at:

- Vælge den rigtige cloud-løsning til din virksomhed — skal den være privat, offentlig eller måske en kombination?
- Øge hastigheden på udrulningen af nye applikationer og ny infrastruktur.
- Lægge et sikkert og solidt high-performance-fundament baseret på gennemprøvede HP-løsninger og best practices.
- Bygge et åbent it-miljø, der udvikler sig i takt med forretningen.

Er skyen hype eller den næste it-plattform?

Få styr på fakta på www.hp.dk/behersk

© 2011 Hewlett-Packard Development Company, L.P. Informationen vist her kan ændres uden varsel. Garantier på HP produkter og services er udelukkende stipuleret i garantibeviserne, der følger sådanne produkter og services. Intet i ovenstående skal eller kan opfattes som et udtryk for yderligere garanti.

HP kan ikke holdes ansvarlig for tekniske eller andre fejl eller udeladelser i ovenstående. Intel og Intel-logoet er varemærker eller registrerede varemærker tilhørende Intel Corporation og datterselskaber i USA og andre lande.

– Det var afgørende for os, at systemet både kunne opdateres fra mainframesiden og cloud-systemet, fortæller Bo Ritzau Frydensberg fra Falck IT.
Foto: Lars Bertelsen.

Falck:

Mainframe kobler på skyen

En 22 år gammel mainframe-applikation har fået nyt liv hos Falck, hvor den er integreret med en CRM-applikation i skyen.

Af Torben B. Sørensen,
prosabladet@prosa.dk

De fleste it-folk i Falck troede ikke på, at det kunne lade sig gøre. Tidligere forsøg på at integrere mainframen med nye løsninger var slået fejl. Men en workshop på to dage overbeviste dem om, at det var muligt: Den 22 år gamle DB2-applikation, der holder styr på alle Falcks abonnementskunder og tilknyttede økonomidata, kunne integreres

med CRM-systemet fra Salesforce.

Projektet startede, fordi Falck manglede nogle CRM-funktioner (Customer Relationship Management). Senior it-projektleder Bo Ritzau Frydensberg fra Falck IT fortæller:

– Vi savnede et samlet kundeoverblik. Mainframesystemet har alle data, men de bliver ikke præsenteret på en enkel og bru-

gervenlig måde. Især de unge medarbejdere i vores callcenter efterlyste et mere brugervenligt system. Og vi andre havde brug for bedre rapportering og et mere smidigt system.

Efter en analyse valgte Falck CRM-systemet Salesforce, der leveres som SaaS (Software as a Service) – altså en cloud-løsning. Men

”

Jeg har savnet at have en medarbejder eller konsulent, der både kender til mainframe, Cast Iron og Salesforce.

Senior it-projektleder Bo Ritzau Frydensberg, Falck IT.

så kom udfordringen: Hvordan kunne Falck give Salesforce adgang til alle de data, der ligger i mainframen? For mainframesystemet skulle fortsat bruges som back-end-system.

– Vi kiggede på, hvilke systemintegrationsværktøjer der kunne integrere med Salesforce. Der fandt vi frem til Cast Iron fra firmaet af samme navn. Vi holdt en workshop på to dage med dem. Den skulle føre til et proof of concept, fortæller han.

Hul igennem på to dage

Den første dag gik med at få forbindelse gennem firewallen til mainframen og lignende tekniske udfordringer. På andendagen kom der 'hul' igennem. Da dagen var slut, kunne man oven i købet oprette og ændre en kunde i mainframen og se den samme kunde i Salesforce – og omvendt.

– Det var vendepunktet. Der blev vi klar over, at det her kunne lade sig gøre. Men vi indså også, at der lå en stor arbejdsopgave foran os. For selvfølgelig var der ting i det gamle system, der ikke bare lige kunne mapes til det nye, siger Bo Ritzau Frydensberg.

Han blev overrasket over, hvor brugervenligt integrationssystemet var. Han er ikke it-tekniker, og tidligere har han kun set integrationsløsninger, som krævede dyb teknisk viden.

Cast Iron hentede tabeller og felter fra mainframen og Salesforce og viste dem som en grafisk struktur. Herefter var det blot et spørgsmål om at klikke med musen for at angive, hvilket felt i mainframen der passede til det tilsvarende felt i Salesforce.

– Vi havde valget mellem tre leverance-måder: En fysisk boks, en virtuel boks eller en ren cloud-løsning. For os var det mest oplagt med den fysiske boks, blandt andet af hensyn til performance, siger han.

Savner viden på tværs

Mainframeløsningen var ikke gjort klar til webbrug. Det indebar, at forretningslogik og data var blandet sammen. Derfor skulle der også skrives om på nogle elementer i softwaren på mainframen, før integrationen kunne lykkes.

– Jeg har savnet at have en medarbejder eller konsulent, der både kender til mainframe, Cast Iron og Salesforce. Vi har haft gode ressourcer på alle tre områder, men det kan være svært at gennemskue de problemer, der opstår i samspillet mellem dem, siger han.

Som eksempel nævner han, at integrationsløsningen i første omgang trak alt for mange MIPS (millioner instruktioner pr. sekund). Det skyldes, at Cast Iron kiggede alle records igennem under en søgning. Ved at ændre på opsætningen fik man rettet det, så systemet blev hurtigere og brugte færre ressourcer.

Flere slags integration

Det var afgørende, at der var tovejskommunikation, så opgaver i en periode kan løses i begge systemer. Det er implementeret på to forskellige måder.

– Kommunikationen fra Salesforce til mainframen kører i realtid: Når en medarbejder ændrer et felt, sender Salesforce en besked til Cast Iron, som opdaterer i mainframen. Opdateringer den anden vej sker ved, at mainframeprogrammet lægger dem i skyggetabeller på mainframen. Her går Cast Iron ind og henter dem en gang i minuttet, så det er næsten realtid, siger han.

Der er også situationer, hvor data ikke kopieres mellem systemerne. Den integration sker i form af øjebliksbilleder, der bliver dannet via opslag i mainframen.

Integrationen mellem cloud og de interne systemer omfatter andet end mainframen. Falck har således et kampagnesystem, der kører på en server. Her foregår integrationen på batchmaner via filoverførsler.

Endelig er der også direkte integration mellem Salesforce og andre af Falcks interne systemer, der ikke kræver Cast Iron som mellemlid. Det gælder for eksempel telefonsystemet, hvor det nummer, der ringer ind, bliver overført til Salesforce, der så kan vise data om kunden.

Cast Iron blev købt

Projektet begyndte i 2010 og gik i luften i 2011. Undervejs løb det ind i den udfordring,

at IBM i maj 2010 overtog Cast Iron Systems.

– Det medførte, at nogle af ildsjælene fra det lille firma forsvandt. Samtidig skruede IBM op for markedsføringen, så der blev mere pres på de teknikere, der var tilbage. Det gjorde, at vi i en periode havde svært ved at få de ressourcer, vi havde brug for, fortæller Bo Ritzau Frydensberg.

Overtagelsen betød også, at Falck måtte sige farvel til den Cast Iron-boks, firmaet havde købt. Den var nemlig baseret på Dell-hardware, og nu blev den erstattet af en IBM-boks.

Mainframe har en fremtid

Når Bo Ritzau Frydensberg skal ridse op, hvad Falck har lært af projektet, er hans første kommentar:

– At det kan lade sig gøre.

Men derudover lyder hans råd til andre, der overvejer at integrere med en mainframe, at starte med at give den et sundhedstjek: Er mainframen opdateret? Er den gjort klar til web? Og har man dokumentation for programmer og snitflader?

– Hvis man kan svare ja til det, kan man blive på mainframen i mange år, samtidig med at man giver den nye grænseflader og funktioner via web-integration, siger han. ■

Falcks integrationsprojekt

Mål: At integrere data fra en 22 år gammel mainframe-applikation i CRM-systemet Salesforce, der leveres som SaaS (Software as a Service).

Middel: Integrationsværktøjet Cast Iron.

Resultatet: Data kan læses og opdateres på begge platforme.

Tidsramme: Projektet kørte fra oktober 2010 til juli 2011.

Udfordring:

Data-integration spænder ben for clouds succes

Mens databaser over virksomhedernes brugere let kan integreres med cloud, giver andre typer data fra interne systemer større problemer, når de skal ud i skyen.

Af Torben B. Sørensen,
prosabladet@prosa.dk

I en stor dansk virksomhed havde en direktør fundet et smart værktøj til videndeling og innovation. Det var en cloud-løsning, så det var nemt at bruge med både egne ansatte, partnere og folk i andre virksomheder. Der var dog et praktisk problem: For at medarbejderne kunne logge ind, skulle de registreres i systemet.

Det var let at løse: Et udtræk fra SAP-systemet gav en liste over alle ansatte. Og et øjeblik senere lå hele firmaets interne

brugerdatabase ude på nettet. Det var et brud på firmaets sikkerhedspolitik.

Derfor blev it-afdelingen bedt om at finde en metode til at give medarbejderne adgang, uden virksomheden gav køb på sikkerheden.

Historien er et godt eksempel på de udfordringer, det giver at integrere cloud-løsninger med virksomhedens interne it-systemer. Udfordringerne kan handle om sikkerheden eller om, hvordan man rent praktisk fragter data mellem systemerne.

Brugerdatabase er en oplagt udfordring: Hvis man ikke kan integrere med den, skal hver medarbejder holde styr på separate brugernavne og passwords til hver eneste cloud-løsning, virksomheden abonnerer på.

– Initiativet til cloud-løsningen i historien kom ikke fra it-afdelingen. Den blev først kaldt ind, da der skulle ryddes op. Det er meget typisk for den måde, cloud tages i brug på. Heldigvis kan det lade sig gøre at kombinere interne og eksterne brugerdata, for-

”

Det er afgørende, når man har tusindvis af brugere, at den samme henvendelse ikke skal indtastes to gange.

Thomas Dalager, Timengo.

tæller Søren Ørslund fra konsulentfirmaet Timengo, der rådgiver om cloud.

Replikerer via LDAP

En af løsningerne går ud på at replikere brugerdata-baser via LDAP (Lightweight Directory Access Protocol). Den metode bruger blandt andre Microsoft til deres Office 365 og Google til Google Apps. På den måde undgår virksomheden at oprette brugerne separat i cloud-systemerne. I stedet får de automatisk en kopi af brugerdata-basen eller dele af den.

En anden metode hedder føderation. Her er der ingen kopier af brugerdata-basen. I stedet opbygger man et tillidsnetværk: Man finder en organisation, som man har tillid til. Brugere logger ind hos organisationen, som udstyrer dem med et token, de bruger til at logge ind på andre tjenester med. Dette token er en digitalt signeret tekst, som fortæller noget om brugeren.

Et eksempel er OAuth, som blandt andre Facebook anvender. Når man er logget ind på Facebook, kan man få adgang til andre tjenester, der stoler på Facebook og derfor giver adgang til brugere, der har et OAuth-token.

– Udfordringen ved føderationsmetoden er, at vi savner en fælles myndighed, som alle i Danmark har tillid til. Måske kommer det med medarbejdersignaturen fra NemID, bemærker Søren Ørslund.

Han understreger, at det ikke er blevet nemmere at indføre single sign-on, hvor brugerne kun skal logge ind én gang, efter at cloud-systemerne er kommet til. Meget kan klares med replikering af brugerdata-baser, men det er primært til de store, etablerede systemer.

Brugersupport uden link

Hans kollega Thomas Dalager har erfaring med at indføre forgængerer til Office 365, BPOS-D, i en international virksomhed med 55.000 brugere. Virksomheden havde en intern e-mail-løsning baseret på Microsoft Exchange. Den blev afløst af cloud-versionen af Exchange.

– Det er hovedsagelig mere isolerede systemer som CRM, løn og e-mail, der har succes som cloud, siger Søren Ørslund fra konsulentfirmaet Timengo.

I projektet gav det problemer, at der manglede integration mellem to systemer: Det interne system til håndtering af brugersupport (incident management) og det tilsvarende system hos cloud-udbyderen.

– Det er afgørende, når man har tusindvis af brugere, at den samme henvendelse ikke skal indtastes to gange. Den slags skal man sikre sig, før man skriver under på kontrakten, siger han.

Han mener, at flere problemer kunne være undgået, hvis projektet tidligere havde inddraget de lokale it-folk. De kunne hjælpe med at påpege, hvor der lurede udfordringer for eksempel i form af vanskelige integrationsopgaver.

Dataintegration begrænser

Mens det altså godt kan lade sig gøre at integrere brugerdata-baser i cloud-løsninger, er der større udfordringer i at udnytte andre interne data. Faktisk er udfordringen så stor, at den er med til at begrænse, hvad man bruger cloud til. Det mener Søren Ørslund:

– I det offentlige har vi i Norden nogle få store udbydere af fagsystemer til stat og kommune. De har lavet integration til Office-pakken, så man kan udskrive breve i Word med brug af data fra fagsystemerne. Men den integration kan man ikke få, hvis man vælger en cloud-baseret løsning som Google Apps, siger han.

Den tekniske årsag er, at integrationen ofte er lavet i form af COM-objekter, der kræver, at begge applikationer kører på pc'en. Men der er også en markeds-mæssig forklaring:

– De store spillere som KMD og CSC har ingen forretningsmæssig interesse i at åbne deres systemer. Det kunne de gøre med åbne snitflader, men så risikerer de at miste forretning, siger han og fortsætter:

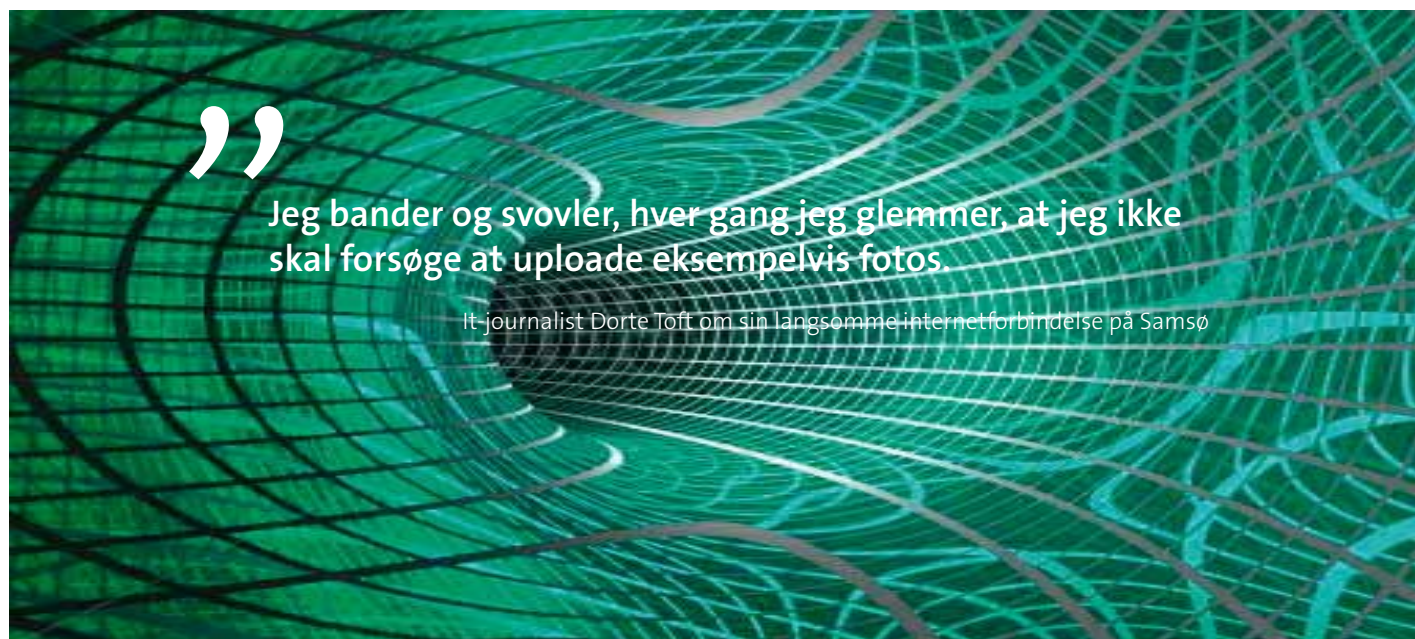
– Derfor ser vi, at det hovedsageligt er mere isolerede systemer, der har succes som cloud. Ting som CRM-systemer, løn, e-mail og andet, der ikke kræver tæt integration med interne data og systemer.

Svartider blokerer

Selvom en virksomhed selv ejer sine data, er det ikke sikkert, at det giver mening at lave integration med cloud-løsninger. For hvis man har store datamængder, kan det give problemer med lange svartider.

– I princippet kan du godt integrere et system i skyen med data, som du har liggende lokalt. Men hvis det tager meget båndbredde, kan det give så dårlige svartider, at det er ubrugeligt i praksis. Til sammenligning er brugerdata-baser enkle – det er små datamængder, der kun sjældent ændres, siger Søren Ørslund.

Han ser udfordringerne ved dataintegration som et forbigående problem. Især for mindre og mellemstore virksomheder er fordelene ved cloud så store, at mange vil vælge det som deres eneste it-løsning. Så har de ingen udfordring med at integrere interne data, når der ingen interne data findes. Til gengæld kan der opstå en ny udfordring med at integrere data på tværs af cloud-udbydere. ■

”Jeg bander og svovler, hver gang jeg glemmer, at jeg ikke skal forsøge at uploade eksempelvis fotos.

It-journalist Dorte Toft om sin langsomme internetforbindelse på Samsø

Bredbåndsambitioner kolliderer med dækning

Danmarks bredbåndsdekning ligger i toppen internationalt set, men der er huller i den stadig vigtigere net-dækning.

Af Dan Mygind, prosabladet@prosa.dk

Internettet bliver en stadig mere integreret del af danskernes hverdag. Privatpersoner, det offentlige og private virksomheder forventer i stigende grad, at den primære kontakt til kunder, leverandører, borgere, venner og offentlige institutioner er digital. Privatpersoner og virksomheder kan stort set ikke fungere i Danmark anno 2012 uden en god internetforbindelse, og fremover bliver en velfungerende netforbindelse endnu mere essentiel.

Internet-økonomien stod for 21 procent af væksten de sidste fem år

En velfungerende internet-adgang er nemlig med til at skabe vækst og job. En McKinsey-rapport fra 2011 anslår, at internet-økonomien de sidste fem år har stået for 21 procent af væksten i de udviklede økonomier. Ifølge rapporten skaber internettet 2,6 nye job for hvert job, som overflødiggøres af internettet. Den slags estimater ansporer til ambitiøse målsætninger. Eksempelvis har regeringen en målsætning om, at 80 procent af al kommunikation med det offentlige i 2015

skal være digital, og i 2020 skal alle danskere have adgang til 100 Mb/s-netforbindelser.

Derfor er det en streg i regningen for Danmark, når internetudbyderen Skyline 1. juni slukker for sine omkring 40.000 kunders internetadgang som følge af moderselskabet Elros konkurs. Da mange af Skylines kunder befinder sig i områder, hvor der ikke er noget godt alternativ til Skylines WiMax-baserede netadgang, føler de sig på mange måder ladt i stikken. Kunderne brokkede sig højlydt på it-mediernes online debatfora, og erhvervs- og vækstminister Ole Sohn (SF) indkaldte de store bredbåndsselskaber TDC, Telenor, Telia, 3 og Waoi til krisemøde for at undersøge, hvordan de nødstedte Skyline-kunder kunne hjælpes på nettet igen.

Danmarkskortets hvide pletter med net-blackout

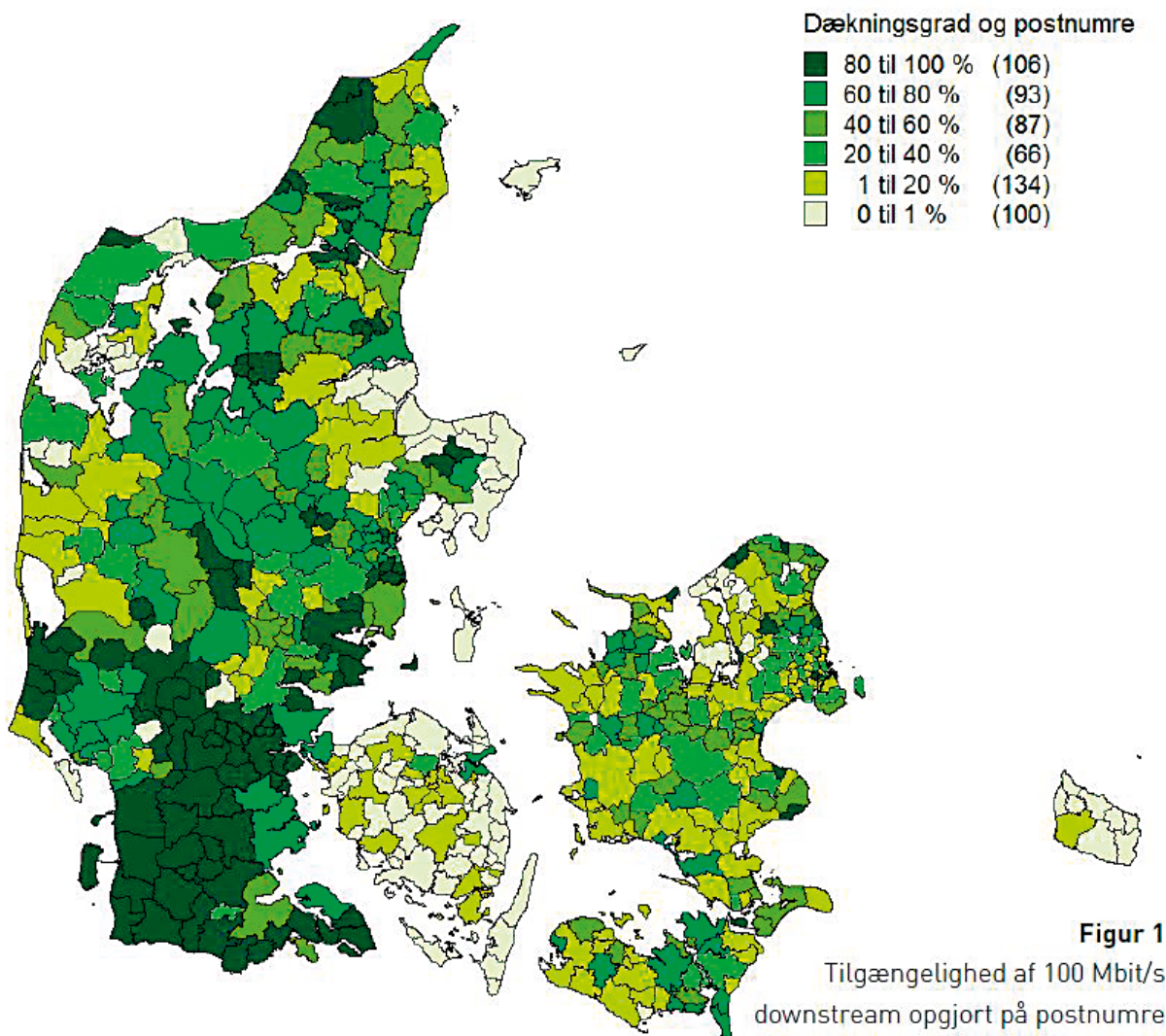
Læser man den seneste undersøgelse af bredbåndsdekning fra Erhvervs- og Vækstministeriet fra 8. marts 2012, ser det ikke så dårligt ud med hensyn til bredbåndsdekning

gen i Danmark. Kun 0,1 procent af danske husstande kan ikke få en netforbindelse på mindst 2 Mb/s. De tal er inden Skylines kollaps, og der er i skrivende stund ikke overblik over, hvilken betydning Skylines konkurs vil få. Selvom Danmark ifølge bredbåndskortlægningen er blandt de OECD-lande, der har den højeste udbredelse af faste bredbåndsforbindelser og også ligger i toppen, når det gælder OECD-lande med størst udbredelse af mobilt bredbånd, hjælper det ikke, hvis man hører til minoriteten med langsomme forbindelser. Det gælder blandt andet it-journalisten og -bloggeren Dorte Toft, der har sommerhus i Langør på Samsø. Her har hun 500-600 Kb/s-download og endnu mindre i upload.

– Jeg bander og svovler, hver gang jeg glemmer, at jeg ikke skal forsøge at uploade eksempelvis fotos, lyder det fra Dorte Toft, der vurderer, at det er med til at gøre Samsø mindre attraktiv.

– Kommunens ønske om at få tiltrukket skatteborgere kan alene af den grund være

Tilgængelighed af 100 Mbit/s downstream

Om 8 år skal kortet være sort

I 2020 skal ovenstående Danmarkskort være sort. Figuren viser tilgængeligheden af 100 Mb/s internetadgang i dag. Tilgængelighed defineres som: "Tilgængelighed dækker over den andel af husstande og virksomheder, der, eventuelt med en beskeden graveindsats, har mulighed for at få adgang til internettet via en given bredbåndsforbindelse."

svær, for flytter man til Samsø, er det sjældent til en sams arbejdsplads, og folk kan knap ane, hvordan dækningen er de forskellige steder. Dækningen i Langør, hvor jeg bor, er eksempelvis okay med mobilt bredbånd på den ene side af den smalle tange, som udgør Langør, og elendig på den anden side, selv om afstanden måske blot er 50 meter.

Kan 800 Mhz-frekvensbåndet skabe vækst i randområderne?

Allerede før Skyline's kollaps blev der fra politisk hold udtrykt bekymring for den mangelfulde bredbåndsdekning på blandt andet de danske småøer. 30. november 2011 stillede Venstremanden Flemming Damgaard Larsen spørgsmål til erhvervs- og vækstminister Ole Sohn om, hvordan en hurtig, stabil og

tidssvarende bredbåndsdekning kan sikres på de danske småøer, så det bliver attraktivt at etablere virksomheder på øerne.

Svaret var, at 800 Mhz-frekvensbåndet fremover vil blive anvendt til mobilt bredbånd. 800 Mhz-frekvensbåndet er udbudt i auktion, og en af betingelserne ved auktionen er, at vinderne skal sikre, at alle beboere i 207 udvalgte postnumre, deriblandt postnumre på Samsø, får adgang til mobilt bredbånd på minimum 10 Mb/s. Dækningskravet skal være opfyldt ved udgangen af 2015, så her og nu hjælper det ikke nødlidende Skyline-kunder.

Jagten på Skyline-alternativer

Beboerne er derfor på udkig efter alternativer til Skyline's mulighed for at komme på nettet med en acceptabel hastighed. En af

de tidligere Skyline-kunder er Finn Støj, der driver skovejendommen Riskjær Skov beliggende mellem Viborg og Skive. Riskjær Skov er en udlejningsejendom til turister, og selvom turisterne kommer til den jyske hede for at opleve den smukke natur, forventer de også, at ejendommen har en god internetforbindelse. Derfor vil Finn Støj blandt andet forsøge sig med mobilt bredbånd fra Net-1.

Forbrugsbaseret afregning med mobilt bredbånd

– De lover, at der er dekning i Riskjær Skov med op til 2 Mb/s. Nu må vi se, siger Finn Støj, der ikke forventer det store med en formulering som "op til". Med Skyline havde han 6 Mb ned/1Mb op og ubegrænset forbrug. Alternativer som mobilt bredbånd fra

HOVEDTAL			
	2009	2010	2011
100 Mbit/s downstream	-	25	38
50 Mbit/s downstream	-	68	74
30 Mbit/s downstream	-	74	80
10 Mbit/s downstream	77	92	96
2 Mbit/s downstream	98	99	99,9
100 Mbit/s upstream	-	24	30
50 Mbit/s upstream	-	29	34
30 Mbit/s upstream	-	30	35
10 Mbit/s upstream	-	45	56
2 Mbit/s upstream	-	90	97

Note: Dækningen for 100 Mbit/s i 2010 og 2011 er ikke den samme som dækningen for fiber. Dette skyldes blandt andet, at det ikke er alle udbydere, der tilbyder 100 Mbit/s via fiber.

Udviklingen går hurtigt

I 2009 var netforbindelser på over 10 Mb/s stort set ukendt i Danmark. I dag har over en trediedel af danske husstande mulighed for 100 Mb/s downstream. En høj upstream hastighed er vigtig, hvis videokonferencer og lignende ska være muligt.

- > Net-1 baserer sig på forbrugsbaseret afregning, hvilket for en udlejningsejendom er problematisk.

– En tysk teenager, der sidder og keder sig en regnvejrsdag, vil måske begynde at downloade tyske film, og så kan det gå helt galt. Det er urimeligt, at man siger, at hvis du bor lidt uden for alfarvej, så kan man ikke få flatrate-aftale, mener Finn Støy. En anden mulighed for Finn Støy er at få etableret en fast forbindelse. I dag er der ikke trukket kobber til ejendommen, men TDC har forsyningspligt og kan etablere en telefonforbindelse for 2.400 kroner. TDC kan dog ikke garantere mere end 512 Kb/s ned, hvilket vil koste 280 kroner/måned plus moms. Finn Støy betalte 119 kroner/måned for sit Skyline-abonnement.

Er udkants-Danmark svigtet?

Blandt berørte Skyline-kunder er der en følelse af, at tyndt befolkede områder svigtes af teleindustrien, men det afvises af brancheorganisationen Telekommunikationsindustrien.

– Der er ingen tvivl om, at forsyningen er tyndere i de tyndt befolkede områder, men man kan ikke sige, at teleindustrien har svigtet udkants-Danmark. Skyline var jo en del af teleindustrien, og de havde jo leveret netadgang. De er så desværre gået konkurs, men man kan ikke sige, at den samlede industri har svigtet, fordi et selskab går konkurs, siger Jakob Willer, direktør i Telekommunikationsindustrien. Han har i øvrigt ligesom Dorte Toft sommerhus på Samsø, men hans sommerhus ligger i Pilemark, hvor forbindelsen ifølge Jakob Willer er okay.

Jørgen Abild Andersen, teledirektør i Erhvervsstyrelsen under Erhvervs- og Vækstministeriet, afviser også, at udkants-Danmark generelt er stillet dårligere end det øvrige Danmark.

– Det er lidt af en myte, at de tætbefolkede områder har god dækning, mens de tyndt befolkede områder har dårlig dækning. Det passer ikke. Sønderjylland er eksempelvis fantastisk godt dækket med fiber. Dårlig dækning har ikke direkte relation til udkants-Danmark, siger Jørgen Abild Andersen.

Hullerne i Danmarks bredbåndsdækning skal da heller ikke kun findes på danske småøer, men findes også i byområder, hvor en stor afstand til centralen kan være med til at forringe bredbåndsoplevelsen. Så selv om Erhvervsstyrelsens bredbåndskortlægning eksempelvis viser, at der er rigtig god dækning i et område, kan oplevelsen for den enkelte bruger måske være anderledes. Bredbåndsdækningen vises nemlig på postnummer-niveau, og det er vigtigt at bide mærke i rapportens beskrivelse af detaljeringsgraden: "Postnumre består ofte både af områder med tæt bebyggelse og områder med mindre tæt bebyggelse – for eksempel en by og dens opland. Den dækningsprocent, der er vist på kortene, er en samlet dækning for hele postnummeret. Der kan imidlertid være forskel på dækningen i forskellige dele af postnummeret."

Politisk prioritering af bedre bredbåndsdækning

Med Skylines kollaps er der kommet diskussion om, hvorvidt markedet er med til at sikre

den bedste infrastruktur for hele Danmark, og hvorvidt der skal mere politisk indblanding i prioriteringen af bredbåndsdækningen. Med 800 Mhz-auktion og tilhørende krav om at sikre 10 Mb/s-dækning for udvalgte områder i Danmark foregår der allerede en vis politisk prioritering af bredbåndsdækningen i Danmark, men den politiske prioritering bør ikke blive for hårdhændet, mener Telekommunikationsindustrien.

– Så vidt muligt skal udviklingen ske på markedsvilkår, siger Jakob Willer og påpeger, at den udvikling ifølge Erhvervsstyrelsens opgørelse har sikret, at 99,9 procent af danske husstande har internetadgang med minimum 2 Mb/s.

Hvorvidt en markedsbaseret udvikling er nok til at sikre det ambitiøse mål om at alle danskere – deriblandt Dorte Toft og andre på Samsø – i 2020 har internet-adgang med 100 Mb/s-forbindelser, ved vi om otte år. ■

Mål for bredbåndsdækning i EU og Danmark

EU har en ambitiøs målsætning om, at alle europæere i 2020 skal have adgang til mindst 30 Mbit/s, og mindst 50 pct. skal abonnere på 100 Mbit/s eller derover.

Danmark er endnu mere ambitiøs. Her er målsætningen at alle danskere skal have adgang til mindst 100 Mbit/s i 2020.

Hele verden rundt...

Rejseforsikring Verden dækker bl.a.:

- Afbestilling
- Sygdom og hjemtransport
- Selvrisko ved skade på lejet bil
- Afbestilling af lejet sommerhus i Danmark

Rejseforsikringen dækker hele hustanden.

Rejse^{PLUS} - er tillægget til dig:

- der tager på sportsrejser
- der forudbetaler aktiviteter inden afrejse
- der kombinerer erhvervsrejse med ferie
- der rejser med personer uden for husstanden
- der ønsker højere erstatning ved forsinkelse.

For at bestille en rejseforsikring skal du have din indboforsikring hos os.

Rejse app

Hent vores app, så du kan have Runa med dig i lommen døgnet rundt og verden rundt.

Læs mere om app'en på www.runa.dk/app

Du kan få mere at vide på www.runa.dk - tlf: 3332 2200

RUNA FORSIKRING

Colombia: Organiseret med livet som indsats

Voldelige overgreb og dødstrusler er en del af hverdagen for colombianske fagforeningsmedlemmer og ledere. PROSA/ØSTs Niels Frølich har besøgt landet, som EU er på vej til at indgå en frihandelsaftale med. Aftalen kan skabe demokratiske problemer.

Af Rejsebrev af Niels Frølich, PROSA/ØST,
prosablade@prosa.dk

Lad os lave et tankeeksperiment: PROSAs formand står en dag ved pengeautomaten på Vester Farimagsgade i færd med at hæve penge. En motorcykel med en passager kører i samme øjeblik langsomt forbi, og der lyder skud. Formanden falder om, død, mens pengesedler daler ned omkring ham – forbryderne kører videre uden at samle pengene op.

Ja, ikke sandt, det lyder usandsynligt, at den slags skulle kunne ske i Danmark. Men det er den blodige hverdag i Colombia, hvor endnu to fagforeningsfolk, en formand og en sikkerhedsvagt, blev myrdet, og to yderligere forsvandt sporløst, blot to dage før en dansk fagforeningsdelegation forlod landet i slutningen af april i år.

Jeg deltog, finansieret af PROSA/ØST, som en del af den danske delegation, der var inviteret af en af Colombias tre landsorganisationer, CUT, for at sætte sig ind i forholdene i landet. Formålet var at hjælpe med til at forhindre EU i at indgå en frihandelsaftale med Colombia. En aftale, der efter fagforeningernes mening vil forværre forholdene i landet, hvor en stor del af befolkningen i forvejen er hårdt ramt af regeringens neoliberal politik.

Fagforeningerne frygter den samme udvikling, som de ulige frihandelsaftaler med USA har medført i for eksempel Mexico og Centralamerika, hvor åbning af markederne for USA's varer har knust eksistensvilkårene for mange tusinde familier.

Sinrateléfonos

Som en del af delegationen besøgte vi det nærmeste, man i Colombia kan komme en

it-fagforening, nemlig Sinrateléfonos. Det er en firmafagforening for de ansatte i Bogotá's telefonselskab, ETB (Empresa de Telecomunicaciones de Bogotá). Fagforeningen organiserer alle kategorier af ansatte, herunder også it-folk.

Oscar Penagos, Sinrateléfonos' generalsekretær, viste os rundt i Sinrateléfonos' lokaler i det centrale Bogotá. I stueetagen blev vi igen mindet om virkeligheden for fagforeningsfolk i Colombia: Det første, vi fik forevist, var et portræt af fagforeningens juridiske rådgiver og advokat, Eduardo Umaña Mendoza, der blev myrdet 18. april 1998.

Han var kendt over hele Latinamerika for sin kamp for menneskerettigheder.

Sinrateléfonos' kamp for at organisere telefonselskabets ansatte og de sidste 20 års kamp mod neoliberalismen har medført en konstant forfølgelse fra statens og de paramilitære gruppers side i form af afskedigelser, drab, eksilering, fængslinger, tortur og dødstrusler. For eksempel blev endnu en Sinrateléfonos-formand, Jaime Gomez, myrdet i 2006. Colombias tidligere præsident Uribe betegnede offentligt fagforeningen som terroristorganisation.

Telefonselskabet ETB er 126 år gammelt og

Colombia

Fire millioner colombianere – næsten 10 procent af befolkningen – er internt fordrevet fra deres jorder, hovedsageligt af de paramilitære grupper.

Tre procent af colombianerne lever under FN's fattigdomsgrænse (to dollar om dagen).

15 procent lever i det, FN kalder ekstrem fattigdom (en dollar om dagen).

er i dag primært ejet af det offentlige samt en privatmand, Sampejo Argulo. Men ETB opfører sig helt som et privatejet selskab. Myndighederne har prøvet at privatisere ETB ved at forsøge at sælge det til det spanske telefonselskab Telefonica de España som led i liberaliseringen af den colombianske telesektor. Ud over ETB består telesektoren af to store udenlandske selskaber, Telefonica (Spanien) og Telmex (Mexico), som er ejet af Carlos Slim, verdens p.t. rigeste mand, samt et antal mindre privat- og kommunaltejede selskaber.

Fagforeningen forhandler overenskomst hvert andet år og har i dag 1.900 medlemmer ud af 2.700 fastansatte i ETB. Efter udlisitering af it- og kørselsafdelingerne samt bogholderiet i 2010 mistede fagforeningen 700 medlemmer.

Derfor er der nu mange gange flere løsarbejdere end fastansatte i firmaet. Løsarbejderne har ikke de samme vilkår og rettigheder. Dermed tømmes fagforeningen langsomt for medlemmer, idet dens vedtægter ikke tillader optagelse af løst ansatte. På næste kongres vil man søge at ændre medlemsvilkårene til at kunne optage løst ansatte. Men det er ikke alene vedtægterne, der stiller sig i vejen. Mange faglige ledere er også imod at organisere de løst ansatte.

Få fagforeningsmedlemmer

I forvejen er organisationsprocenten faldet fra 13 procent i 1990'erne til godt 4 procent ud af de cirka 19 millioner lønmodtagere i landet. Kun 1 procent af dem, der har ret til kollektiv overenskomst, er overenskomstdækket. Løst ansatte, der organiserer sig, genansættes ikke i den næste arbejdsperiode.

Arbejdsmarkedsreformerne har medført øget adgang til at hyre arbejdskraft gennem såkaldte arbejdskooperativer, der i virkelig-

heden er vikarbureauer. På den måde sparer arbejdsgiverne forsikringer og pensioner, og samtidig forhindrer man organisering, fordi der kræves mindst 25 fastansatte for at kunne oprette en fagforening i en virksomhed. Reformerne betyder blandt andet, at arbejdstiden er gjort fleksibel, så virksomhederne slipper for en del overtidsbetaling og weekendtillæg. Pensionsalderen er sat op til 67 år i et land, hvor gennemsnitslevealderen er 76 år.

Men det værste er naturligvis de voldsomme voldelige overgreb, som fagforeningernes medlemmer og ledere er udsat for: I 2011 blev 29 fagforeningsfolk myrdet, og der var 500 rapporterede tilfælde af dødstrusler.

EU-aftale med demokratisk problem

I telekommunikationsindustrien er det de mest rentable virksomheder, der er hårdest udsat for privatiseringsforsøg. De europæiske teleselskaber, der kunne være interesserede i investeringer i Colombia, fokuserer på stor driftsfordele som omkostningsminimering ved indførelse af ny teknologi. Og her kan nationale selskaber ikke være med. Frihandelsaftaler som den, der aktivt forhandles med EU, vil derfor medføre et demokratisk problem, hvor den moderne teknologi bliver en luksus forbeholdt den del af befolkningen, der har råd.

Sinrateléfonos kræver offentligt ejet televirksomhed, der giver gratis adgang til teknologien for befolkningsflertallet. Fordi ETB ikke kan konkurrere med Telefonica eller Telmex, vil frihandelsaftalen påvirke landets udvikling i den forkerte retning.

En anden bivirkning af frihandelsaftaler, som den der blev indgået med USA sidste år, er, at Colombias regering på det nylige amerikanske topmøde i Cartagena, Colombia, hvor også

præsident Obama deltog, har givet grønt lys for de begrænsninger i adgangen til Internettet, som amerikansk lovgivning muliggør (parallelt med ACTA i Europa). Fordi Colombia har en lille og meget uudviklet produktiv sektor, vil frihandelsaftalen ødelægge landets små og mellemstore virksomheder. I landbrugssektoren vil småbøndernes eksistensgrundlag blive fjernet, og de vil blive tvunget til at dyrke coca og marihuana for at skaffe sig en indkomst. Og med narkoen følger de paramilitære. Resultatet er endnu mere vold.

Frihandelsaftalen med EU indeholder ingen sanktionsmuligheder i tilfælde af overtrædelse af menneskerettighederne. EU har heller ikke på trods af mange og kraftige opfordringer fra Colombias fagforeninger og sociale bevægelser forsøgt at få sådanne bestemmelser ind i aftalen, og dens udviklingspotentiale for Colombia er hovedsagelig negativ. Det påpeger EU-Kommissionens egen bæredygtighedsundersøgelse også.

Stop EU-aftale

Aftalen, som ud over Colombia gælder for Peru, forventes vedtaget i EU-parlamentet i september i år, men på grund af sin form skal den også ratificeres af hvert enkelt EU-medlemslands parlament og hvis blot et parlament forkaster aftalen, er aftalen bortfaldet. På europæisk fagforeningsplan foregår der en koncentreret indsats rettet mod EU og EU-parlamentet for at forhindre aftalens indgåelse. Det er derfor vigtigt, at den danske fagbevægelse bruger sine påvirkningsmuligheder for at få Folketinget til at forkaste aftalen, når den engang kommer til afstemning. ■

Verdens farligste land

Colombia har i mange år været det land, hvor flest fagforeningsfolk bliver slået ihjel.

2003: 90 †

2005: 70 †

2006: 72 †

2007: 39 †

2008: 49 †

2009: 48 †

2010: 49 †

2011: 29 †

Kilde: ITUC

*Prosabladets reporter Tania Andersen kæmper sammen med 60.000 andre elever med lektierne på den virtuelle skolebænk i Courseras online-skole.
Foto: Lars Bertelsen*

Gratis efteruddannelse i verdensklasse på nettet

En række amerikanske top-universiteter udbyder netbaseret undervisning i datalogiske emner, kvit og frit. Prosabladet sender sin ydmyge reporter tilbage på den virtuelle skolebænk til en test-tur.

Af Tania Andersen, prosabladet@prosa.dk

En heftig cocktail af Java-programmering, sandsynlighedsregning og sprogvidenskab står på programmet denne regnfulde sommerhus-eftermiddag i påsken, hvor den øvrige familie damper resterne af frokost-snapsen af i sofaer og bløde lænestole.

Dog ikke Prosabladets udsendte reporter,

der i et ubevogtet øjeblik har tilmeldt sig et onlinekursus i computerbaseret sprogbehandling, eller natural language processing (NLP), som disciplinen kaldes på engelsk.

Det amerikanske universitet Stanford eksperimenterede for et par år siden med fjernundervisning i kæmpeskala, ved hjælp

af videoforelæsninger og automatiserede prøver via nettet. Resultatet var så positivt, at undervisere fra universitetet oprettede nonprofitorganisationen Coursera, der udbyder virtuelle udgaver af universitetets kurser kvit og frit til alle interesserede over hele kloden. Ud over Stanford bidrager en

”

Pludselig oplever jeg den kolde sved fra universitetstiden, på kanten af eksamen – det hele er for svært, og måske er jeg ikke lige så skarp i hovedet, som jeg plejede at være.

Tania Andersen, Prosabladets udsendte reporter.

række andre amerikanske top-universiteter, såsom Harvard, også i programmet.

Net-undervisning med 60.000 elever

Indholdet svarer til universiteternes sædvanlige kurser. Men deltagerantallet er ganske meget større end på Stanfords californiske campus: 60.000 elever over hele verden, inklusive Prosabladets udsendte reporter, har meldt sig til NLP-kurset, som gennemgår de grundlæggende programmeringsmæssige teknikker, der er i spil, når computerprogrammer skal behandle naturlig tekst, skrevet af mennesker.

Det er funktioner som stavekontrol, kategorisering af filmanmeldelser i positive og negative omtaler, genkendelse af navne og andre elementer i sætninger, der skal behandles af algoritmer.

Dette område af datalogien har skabt store gennembrud i de seneste år, med resultater som iPhone-programmet Siri, der mere eller mindre godt kan svare på næsten alle spørgsmål, til IBM-computeren Watson, der kan slå de bedste menneskelige deltagere i tv-quizen "Jeopardy", og som nu skal assistere cancerforskere i deres arbejde.

Den virtuelle laptop-skolebænk

Tilbage i sommerhuset handler programmeringspåskens opgave om at finde optimale forslag til forkerte ord ved stavekontrol, med udgangspunkt i fire forskellige sandsynlighedsmodeller.

Ligesom da jeg studerede matematik og datalogi for mange herrens år siden, prøver jeg at springe over, hvor gærdet er lavest, og sjusse mig frem til resultatet. Mon ikke den rigtige formel er den, som præsenteres 10 minutter inde i videoforelæsningsen, downloadet på laptoppen?

Jeg er dog usikker på, hvad der skal stå i nævneren i den sandsynlighedsmæssige brøk, som er essensen i opgavens formel, men med hjælp fra min nevø får jeg stykket 50 linjers Java-kode sammen, mens vi propper os med påskeæg og mystiske øl fra mikrobryggerier.

Heldigvis har kursusmaterialet givet et lille testsæt med facitliste, og en del års programmeringserfaring kommer til gode, når småfejlene i koden skal findes og rettes. Det giver pote – for første (og sidste) gang i kurset får jeg top-point for en programmeringsopgave.

Skolen kræver tid

Men de efterfølgende uger går det knap så godt. Jeg har travlt med andre sager og får ikke brugt tid nok på opgaverne, der samtidigt stiger i sværhedsgrad. Pludselig oplever jeg den kolde sved fra universitetstiden, på kanten af eksamen – det hele er for svært, og måske er jeg ikke lige så skarp i hovedet, som jeg plejede at være, her på den forkerte side af de 40 år.

Teorien går alligevel ind på lystavlen, i et eller andet omfang. De påkrævede 10 timers ugentligt arbejde med programmeringsopgaverne er ikke lige til at finde i en travl hverdag, men det går bedre med multiple choice-opgaverne, som jeg stadig kan besvare med fire ud af fem rigtige.

I hvert fald har jeg nu fået en ide om, hvordan teorien bag NLP-problemerne ser ud, og det er ganske meget mere kompliceret, end jeg troede til at starte med.

Der er ingen kongevej til viden, som grækeren Pythagoras påpegede i gamle dage, men med Courseras kurser kan man komme tættere på dagens forskningsresultater inden for datalogi og få nye udfordringer til hjernecellerne. Og det koster ikke en klink. ■

Coursera

Coursera er en nonprofitorganisation, stiftet af en række undervisere fra Stanford University i USA. Den udbyder gratis udvalgte kurser, som indholdsmæssigt er identiske med universitetets almindelige undervisning.

Det her omtalte kursusforløb afvikles over ni uger med omkring 90 minutters videoforelæsninger hver uge. Forelæsningerne har indbyggede multiple choice-tests undervejs. I det her omtalte NLP-kursus afsluttes hver uge med en programmeringsopgave og en svær multiple choice-test med fem opgaver. Arbejdsbyrden svarer omtrentligt til en eller to dage pr. uge.

Ud over kursusmidlerne er der et onlineforum, hvor de studerende kan hjælpe hinanden. De studerende kan også stille spørgsmål, og de, der får flest stemmer, besvares af kursets lærere og assistenter.

På NLP-kurset meldte 60.000 elever sig til starten, men halvvejs igennem faldt det aktive antal til 6.000 kursister, hvoraf 4.000 besvarer opgaverne, ifølge kursets to lærere.

For at få et diplom, som bærer Courseras (og ikke Stanfords) stempel, skal eleven opnå 70 procent af det samlede antal mulige point i kursusforløbet. Kurserne udbydes ikke løbende, men har faste start- og slutdatoer, og afvikles som traditionelle universitetskurser.

” En tidligere kollega havde et motto, der lød cirka sådan her: A meeting a day keeps work away.

Deltager i Prosabladets brugerpanel

Et godt møde er effektivt og kort

Møder. Alle kender dem, de er elsket af mange, og hadet af flere. Prosabladets brugerpanel deler mødeoplevelser på ondt og godt.

Af Nina Ferdinand, Prosabladet@prosa.dk

Denne måned har vi spurgt Prosabladets brugerpanel om deres forhold til møder, og det er en blandet pose bolsjer. Kun få vil rent faktisk helst undgå møder helt, og de fleste kan se nødvendigheden af møder, men har samtidig masser af dårlige eksempler på, hvad man skal undgå.

– De møder, vi har hver fredag. Vi snakker om en masse vedkommende og vigtige ting omkring firmaets virke, og centrale opgaver vendes. Der skrives referat. Men ingen læser referatet, og ingen af de vigtige opgaver bliver nødvendigvis udført. Total spildtid, mener en deltager.

– Traditionelle møder savner generelt ordentlig ledelse og respekt for, at man bruger rigtig mange mandetimer på at sidde til møde, påpeger en anden.

Heller ingen er i tvivl om, hvordan et godt møde skal skæres – det skal være planlagt, forløbe effektivt, med godt forberedt dagsorden og gerne kort og præcist. Og så skal alle være klar over formålet med mødet og et formål med at være med.

Tag medansvar

Alligevel har alle negative erfaringer med møder, og hvordan kan det egentlig være, at mange er så dårlige til at holde møder, når vi godt i teorien ved, hvad vi skal undgå?

Karen Kramhøft er sociolog og seniorkonsulent på Teknologisk Institut. Hun har i en årrække rådgivet om, hvordan man opbygger en god mødekultur i virksomheden. Karen Kramhøft nikker genkendende til panelets lidt dystre mødeoplevelser.

– De fleste har nok en fornemmelse af, hvad der kendetegner de gode møder. Når

vi så alligevel forfalder til at medvirke til de mere kedelige møder, så tror jeg, det handler om, at ingen tager ansvar og det magelige i at gøre, som vi plejer.

Selvom hun understreger, at det er ledelsens ansvar at sætte selve mødekulturen på dagsordenen, kan den enkelte medarbejder alligevel hjælpe til.

– Hvis du ikke ser en klar dagsorden for et møde, så er det helt i orden at spørge til en. Selvom du ikke er mødeleder, kan du godt stille spørgsmål om, hvorvidt mødet er på vej ud ad et sidespor, eller om der ikke er behov for en lille pause. Det er også tilladt at tage jahatten på i stedet for kollektivt at fralægge sig ansvaret, konstaterer Karen Kramhøft.

Brugerpanelets deltagere bruger i gennemsnit lidt over fem timer om ugen på møder – en enkelt bruger hele 20 timer. En del synes da også, at de bruger for meget tid på møder, mens cirka halvdelen synes, de bruger tilpas:

– Jeg undgår gerne møder, ofte er de spild af min tid, kommenterer én.

– Meget af mit arbejde er centreret omkring møder, men det føles ofte, som om 'jeg intet laver', skriver en anden deltager.

– Jeg er ikke overbelastet, så jeg kan godt håndtere mere. Men har kun møder, når der er noget at holde møder om.

Powerpoints og teknik-knas

Halvdelen kan bedst lide den klassiske mødeform rundt om bordet med powerpoint-show eller whiteboard, og den anden halvdel af de 60 besvarere foretrækker utraditionelle møder som walk and talk, stående møder, café-møder eller virtuelle møder. Og så er

der dem, der foretrækker helt korte møder eller slet ingen.

– Har ikke prøvet walk and talk-møder, men det lyder spændende, her behøver jeg ikke at frygte, at jeg falder i søvn, kommenterer én.

Flere påpeger, at den bedste mødeform i

Brugerpanelets opskrift på et godt møde

– Walk og talk virker. Møder, specielt interne møder med afbrud, virker ligeledes godt. Møder, hvor formålet på forhånd er klart, fungerer godt.

– Brainstorm er en rigtig god mødeform, så længe ordstyrer også husker at få de stille med og ikke kun os højestråbende.

– Korte konstruktive møder.

– Der findes en dagsorden, mødet styres kompetent, starter og slutter til tiden. Alle ved, hvad der forventes af dem. De rigtige folk er med (ikke bare ledere og 'gidsler').

– Et løsningsorienteret møde med korrekt dagsorden, korrekt beslutningsgrundlag, korrekt referat, der kan bruges som arbejdsgrundlag.

– Stå-møder. De er mere effektive end siddende møder, og man bliver ikke træt af bare at sidde.

– Rigeligt med drikkevarer og frugt. Og ud i den friske luft. Intet dræber mere end et varmt, iltfattigt mødelokale.

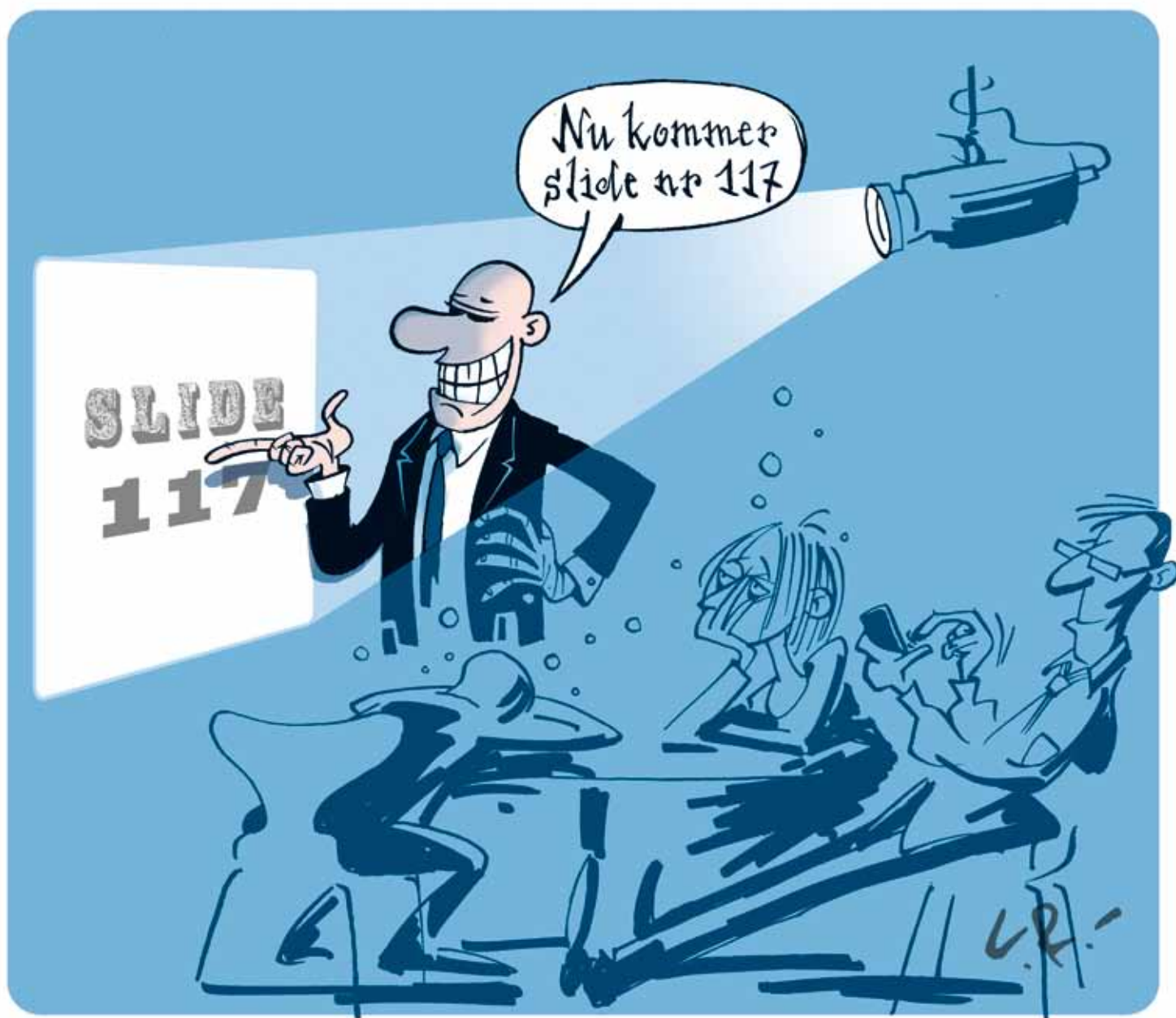

Illustration: Lars Refn

høj grad kommer an på, hvad formålet med mødet er, og en enkelt kan bedst lide variation for ikke at køre sur i det:

- Når alting varierer – rutinen omkring møder er det værste – brud og overraskelser er det bedste.

Lidt over halvdelen af brugerpanelisterne har erfaring med virtuelle møder, som de især holder internt i deres virksomhed, ofte når folk arbejder på forskellige lokationer eller har forskellige afdelinger.

Visse udfordringer kommer ofte på banen, når man holder virtuelle møder:

- Der er altid en af deltagerne, som enten ikke kan få lyd eller billede til at virke, og så kommer man senere i gang.

Desuden påpeger flere, at de mangler det menneskelige aspekt og kropssprog, samt

sætter store krav til mødedisciplinen, så alle får taletid og ikke taler i munden på hinanden.

- Ofte er der nogle, der slet ikke siger noget (måske intimiderede af formen), sprogproblemer ved deltagere med forskellige modersmål. Ofte har deltagerne meget forskellig baggrund.

Fordelene er til gengæld også klare: Man sparer rejsetid, undgår det værste smalltalk, og det går hurtigere.

- De styrker en tendens til flere små møder – den mest effektive form.

For, som en deltager påpeger:

Effektive og målrettede møder, der fokuserer på det væsentlige, er ikke forhadte, men giver en bedre arbejdsdag. Ineffektive møder er forhadte – de stjæler bare vigtig arbejdstid. ■

Prosabladets brugerpanel

Brugerpanelet er Prosabladets forum for holdninger og erfaringsdeling om it-aktuelle emner. Brugerpanelets hovedformål er at afdække holdninger og tilføre indsigt. Brugerpanelet må ikke forveksles med meningsmålinger og postulerer ikke repræsentativitet.

Meld dig til brugerpanelet og få dine meninger hørt på prosa.dk/brugerpanel.

ISP-teknikere tager efteruddannelsen i egen hånd

En IRC-kanal for teknikere hos internetudbydere har udviklet sig til et fagligt og socialt netværk, hvor folk udvider deres kompetencer og kan sparre om udfordringer på arbejdet.

- Vi kan virkelig mærke, at vi har opfyldt et behov med vores konferencer, siger Allan Eising (tv.) fra Nianet. Han er sammen med kollegaen Bjørn Skovlund Rydén fra Fullrate initiativtager til efteruddannelse af ISP-teknikere. Foto: Lizette Kabré.

Af Nina Ferdinand, nif@prosa.dk

It-teknikerne hos de danske internetudbydere (ISP'er) har taget efteruddannelsen i egen hånd og arrangerer deres egne konferencer og netværksmøder, hvor de kan udvide deres kompetencer og samtidig få lidt social hygge ud af det.

- Vi startede med at være et uformelt netværk for folk i ISP-branchen, primært via vores IRC-kanal, hvor man kunne dele sine oplevelser. Sidenhen har vi så udvidet til sociale og faglige arrangementer også, inspireret af netværksklubber af samme navn i udlandet (NOG står for Network Operators' Group, red.), fortæller formanden for DKNOG, Allan Eising, der til daglig arbejder

som netværksingeniør i Nianet.

De sidste to år har netværksgruppen holdt en årlig konference med oplæg om blandt andet IPv6, MPLS og censurfri DNS, som har tiltrukket 100 deltagere hovedsageligt fra Danmark, men også Sverige, Holland og Tyskland. De har selv skaffet sponsorer, blandt andet fra deres egne arbejdspladser og PROSA og stablet det hele på benene. For det har nemlig været svært for dem selv at skaffe ordentlig efteruddannelse på deres tekniske område.

- Der har ikke været noget netværk eller efteruddannelse for den mere tekniske del af bredbåndsbranchen, så vi kan virkelig

mærke, at vi har opfyldt et behov med vores konferencer, siger Allan Eising.

Og der adskiller ISP'erne sig fra andre it-brancher som for eksempel softwareudvikling, mener de.

- Jeg har indtryk af, at i nogle tekniske brancher vil det oftere være drevet af leverandører eller mere organiserede folk, hvor det har været mere autonomt for os, supplerer Bjørn Skovlund Rydén, der var med til at arrangere gruppens sidste konference i marts og er netværksingeniør i Fullrate.

Pionérånd og dårlige arbejdsvilkår

ISP-området er ganske rigtigt lidt yngre end

andre it-områder og først ved at konsolidere sig nu, påpeger forbundssekretær i PROSA Mikkel Nonboe.

It-medarbejderne hos internetudbydere er et af fokusområderne for PROSAs organiseret arbejde, der går ud på at hjælpe folk med værktøjer til at hjælpe sig selv på arbejdspladserne.

Hvad har PROSA bidraget med?

– Konkret har PROSA været værtsorganisationsfor projektet og dermed officielt været arrangør. Det betyder, at de involverede har kunnet fokusere på det konkrete indhold frem for at skulle forholde sig til momsregnskaber, udenlandske bankbetalinger, vedtægter og finde mødelokaler, forklarer Mikkel Nonboe. Han glæder sig over, at det er de ansatte selv, som nu griber til handling.

– Det er et forholdsvist nyt arbejdsområde, der hidtil har været præget af pionérånd, hvor der ikke er nogen overenskomster eller pensionsaftaler. Området har både meget få tilbud om efteruddannelse og et svingende lønniveau. Derfor er det vildt fedt, at de ansatte tager sagen i egen hånd og er med til at opkvalificere sig selv og styrke branchen, når initiativet ikke er kommet fra arbejdsgiverne, siger Mikkel Nonboe.

Op den slags initiativer vil PROSA meget gerne støtte op om og håber, at andre kan blive inspireret til at gøre det samme.

– Målet er at højne niveauet i branchen – på branchens præmisser. Så vi støtter op om initiativer nedefra og håber selvfølgelig, at arbejdsgiverne på sigt vil være med til at indgå nogle aftaler, der kan sikre medarbejdernes arbejdsvilkår og efteruddannelse, siger Mikkel Nonboe. ■

Vil du have hjælp til selvhjælp på arbejdspladsen?

PROSA arbejder for at skabe selvkørende netværk og fællesskaber i it-branchen på og på tværs af arbejdspladser. Har du en idé til et netværk og brug for hjælp til at komme i gang, så kontakt Bo Sundgaard, hvis du bor i Jylland eller på Fyn, og Mikkel Nonboe, hvis du bor på Sjælland og øerne.

Bo Sundgaard,
bos@prosa.dk

Mikkel Nonboe,
mno@prosa.dk

Netværk er guld for den selvlærte it-mand

For selvlærte Bjørn Skovlund Rydén slår netværk og egen vidensopsamling officiel uddannelse med flere længder.

Af Nina Ferdinand, nif@prosa.dk

Bjørn Skovlund Rydén er fuldt og helt selvlært it-mand i netværks- og bredbåndsbranchen, og for ham er engagementet i netværket DKN OG (DK Network Operators' Group) hans svar på efteruddannelse, som han får vigtig viden og sparring ud af til sit job som netværksingeniør hos internetudbyderen Fullrate.

– Tit er du i en problemstilling, hvor du kun kan få hjælp af folk, der laver det samme som dig i andre virksomheder. Der opstår ofte situationer, hvor du bliver nødt til at vende for eksempel tekniske designspørgsmål med nogen – der er det ret vigtigt at have nogen, der har samme baggrund som en selv, siger Bjørn Skovlund Rydén.

Hans chef synes, at det er helt fint, at han netværker med folk fra konkurrerende virksomheder.

– Jeg tror, de fleste chefer godt ved, at deres tekniske personale ikke kun lever på det, de selv kan. Hvis du står med et akut nedbrud på netværket, er det ekstremt vigtigt at have et godt professionelt netværk. Til trods for, at vi til daglig er i en stærkt konkurrencepræget branche, ser vi netværksteknikere hinanden som kolleger på tværs af virksomheder. Måske fordi det er et nicheområde?

Nedbrud slår bandedåb

Hans arbejdsopgaver i Fullrate dækker bredt "alt med netværk". Han er glad for sit alsidige og uforudsigelige job, hvor han arbejder med alt fra arkitektur, design og fejlretning til tæt kontakt med produktudviklere og forretningsprocesser.

– På den ene side har jeg en plan for, hvad der skal ske de næste tre år, og på den anden side kan jeg blive ringet op om et netværksnedbrud, som pludselig kan tage al min tid de næste 24 timer. Der er blandt andet røget en bandedåb på den konto, det var svigerfamilien ikke så glad for, konstaterer Bjørn Skovlund Rydén.

Hans it-karriere startede allerede som it-medhjælper efter folkeskolen, hvorefter han fik job i Cybercity, steg i graderne og

Hurtig udrykning er en del af arbejdsvilkårene som netværksspecialist. – Der er blandt andet røget en bandedåb på den konto, det var svigerfamilien ikke så glad for, fortæller Bjørn Skovlund Rydén. Foto: Lizette Kabré.

siden har arbejdet forskellige steder med netværk som omdrejningspunkt. Han er fuldt og helt selvlært i it og bekymrer sig ikke om uddannelse.

– Folk har altid været efter mig til familiefrokosterne om, at jeg skulle tage en uddannelse. Men for mig er netværk vigtigere end uddannelse. Jeg hørte fra Carlsberg IT, at al uddannelse, der er mere end fem år gammel, kan de ikke bruge til noget. Så er det vigtigere at holde sin viden ved lige via forbindelser og netværk i branchen, mener Bjørn Skovlund Rydén.

Den eneste grund til, at han har overvejet en certificering, er, at han har tænkt på engang at tage til udlandet og arbejde med sin walisiske kone. Men ellers er han fortrøstningsfuld ved, at hans netværk og egen higen efter ny viden kan sikre ham karrieremæssigt.

– Hvis ikke ens jobfunktion stiller nogle nye krav til en, så synes jeg, man skal finde sig et nyt job. For mig har det altid været vigtigt at udvikle mig på nye arbejdsområder og teknologier – ellers er jeg ikke tilfreds i mit arbejdsliv. ■

Foto: Lizette Kabré

"Jeg passer bare ind her"

Generalisten Andrew Rump har fundet sin rette hylde i den brede programmeringslegeplads på Novo Nordisk Library.

Af Nina Ferdinand, nif@prosa.dk

– Ved jobsamtalen spurgte de mig om, hvordan jeg håndterer mange opgaver på én gang, og der måtte jeg bare svare ærligt, at jeg roder. Og det viste sig, at jeg bare passer ind her – det ved man jo ikke på forhånd, fortæller 48-årige Andrew Rump.

Han blev opsagt sammen med tre andre fra sit tidligere job som systemadministrator og -udvikler i Siemens Airlink i august sidste år, da Siemens' afdeling flyttede. Og det var faktisk et problem, konstaterer han let overrasket.

– I de fleste job, jeg søgte, skulle man kunne nogle meget specifikke ting, og jeg er generalist. Det gjorde mig lidt bekymret, om det er fremtiden, at alle bliver mere og mere specialiserede.

Han fik rådgivning fra AS3 og PROSA og aktiverede sit netværk på LinkedIn og Facebook, og alligevel gik der et halvt år, før han fik nyt job. På den gammeldags måde ved at sende en ansøgning efter et jobopslag.

Vi sidder i biblioteket på Andrew Rumps nye arbejdsplads Novo Nordisk Library i Bagsværd, hvor han startede 19. marts som systemudvikler. En kvinde kommer ind i rummet for at udskifte de daggamle aviser med nye i avisholderen på væggen.

– Bliver de egentlig nogensinde læst, spørger han hende.

Det må hun svare nej til. Der er ikke mange, der kommer ned i biblioteket for at bladre dagens aviser igennem. Der er heller ikke kø ved bogudlånsskranken mellem de hvide reoler fyldt med fagbøger om alt fra filosofi og arbejdsliv til it og biokemi.

Og det er udfordringen på hans nye arbejde. I dag findes det meste information online – de videnskabelige artikler kan downloades, og nyhederne fra aviserne kommer i en daglig e-mail klokken ni med resumeer af kun relevante emner. Udfordringen er at gøre opmærksom på de moderne services, en afdeling med det støvede navn 'library' kan tilbyde Novo Nordisks 32.000 ansatte.

– Vi er lidt anonyme, men også vigtige.

Derfor skal vi være nytænkende og finde ud af, hvordan vores image skal være fremover. I vidensamfundet kan det være utroligt svært at overskue al informationen, og vores medarbejdere skal vide, at biblioteket er der, man kan finde den.

En af Andrew Rumps første opgaver er som teknisk ansvarlig for informationsskærmene at finde ud af, hvordan man kan bruge de store mængder data, de har, på en god måde.

Skærmene er berøringsfølsomme og fungerer interaktivt, og i øjeblikket er han ved at teste, hvad man kan ved at kombinere Google Earth med de Windows-scripts, der kører inde bagved.

Næste skridt håber han bliver at udvikle en app til tablets – sandsynligvis iPads, som han ser frem til at prøve kræfter med, selvom han selv har stor interesse for Android-programmering.

– Apple har en god marketingsafdeling, der har argumenteret med, at en lukket platform er bedst for sikkerheden. Det bliver spændende at arbejde med mobile enheder uanset platform, siger han.

Da han fik jobbet, havde han netop taget et seksugerskursus i Android-programmering. Noget, der måske gav ham adgangsbilletten til det nye job.

Samarbejde er drivkraft

Lige nu er hans afdeling i en overgangsfase, mens biblioteket venter på at flytte over i Novo Nordisks nye seksetagersbygning, der skal stå færdig i slutningen af 2013. Andrew Rump er de første par måneder blevet kastet ud i nogle forskellige opgaver, mens han lærer virksomheden at kende. Hans fokus er dog at fremme brugernes adgang til biblioteks-søgemaskiner som Primo via Novo Nordisks eget brugerinterface Library web.

Hans styrke er at være generalist, så selvom han ikke havde erfaring med de specifikke søgesystemer i Novo Nordisk, kan han hurtigt sætte sig ind i dem.

– Jeg har længe brugt søgemaskiner og har

før givet kurser i søgemaskiner. Min force er min meget brede viden inden for både Windows, Linux, mange programmeringssprog og databaser. Der er faktisk ingen rød tråd i min karriere, bortset fra at det alt sammen har haft at gøre med computere, siger han.

Hans drivkraft er at samarbejde med andre mennesker i den kreative proces og ved hjælp af programmering få løsningen til at fungere for brugerne.

– Jeg talte forleden med én, der laver søgninger for firmaet, og hun fortalte, hvordan hun laver de samme søgninger igen og igen. Da jeg foreslog, at man kunne få computeren til at foretage søgningerne automatisk og gøre opmærksom på, hvis der var nye links, kunne jeg se, hvordan hendes ansigt lyste helt op. Det er fedt at få sådan en idé i samarbejde med dem, der har brug for det, og at jeg allerede nu kan gå i gang med at finde en løsning, siger Andrew Rump, der tilsyneladende har fundet sin rette hylde i et job, der passer til hans brede evner.

– Det her er helt klart et job, jeg gerne vil pensioneres fra. Der er gode omgivelser, gode kolleger, stor indflydelse og mange muligheder. ■

Nyt job

Andrew Rump, der er uddannet datamatiker fra 1987, startede 19. marts som systemudvikler på Novo Nordisk Library efter en periode som jobsøgende. Inden da arbejdede han som netværksadministrator i Siemens.

Nyt job er Prosabladets artikelserie om it-professionelle, der har fået nyt job eller skiftet spor i karrieren. Vil du fortælle om dit jobskifte i Prosabladet? Så skriv til prosabladet@prosa.dk.

Nu optager a-kassen selvstændige

På vores delegeretmøde den 22. maj 2012 blev det besluttet at Min A-kasse nu også kan optage medlemmer der er selvstændig erhvervsdrivende.

Af Anne Grethe Hansen,
regionsleder, Min A-kasse,
agh@prosa.dk

PROSA har flere medlemmer, som satser på en karriere som selvstændig, f.eks. under en ledighedsperiode, og derfor har ønsket om at kunne forblive i PROSA og i a-kassen været et stort ønske for flere medlemmer. Derfor er vi glade for at have muligheden for både at optage og beholde medlemmer, der er selvstændige.

Undersøgelse af aktivering for ledige

Netop nu er PROSA og a-kassen igen i gang med at undersøge den aktivering, som vores medlemmer bliver tilbudt gennem jobcenteret. Sidste år lavede vi en tilsvarende undersøgelse, og ved at sammenholde de to undersøgelser håber vi at have et betydeligt og godt grundlag for at kunne vurdere den aktivering, som tilbydes PROSAs medlemmer.

Vi læser i dagspressen, at regeringen netop nu er ved at åbne op for en drøftelse, af den – til tider – uhensigtsmæssige aktivering, der tilbydes ledige. Derfor vil PROSA meget gerne i dialog

med beskæftigelsesministeren om aktiveringen af vores medlemmer og netop påpege, hvilken aktivering der virker, og hvilken aktivering der fører til job. Derfor håber vi, at så mange som muligt besvarer vores spørgeskema og returnerer det til os. På forhånd tak for din hjælp.

Du kan læse mere om undersøgelsen her i Prosabladet i løbet af efteråret.

Ferie som ledig

Husk, at du skal melde ferie til a-kassen og til jobcenteret.

Så snart du har bestemt dig for, hvornår du vil holde ferie, er det vigtigt, at du oplyser det til både jobcenter og a-kassen.

Hvis du melder ferie, mere end 14 dage før ferien afholdes, kan jobcenteret ikke indkalde dig til samtaler eller aktivering i din ferieperiode.

Skal du have udbetalt feriedagpenge, skal du også have meldt ferien til a-kassen. En af betingelserne for at få udbetalt feriedagpenge er netop, at ferien er meddelt os senest ved feriens begyndelse.

Læs mere om ret til feriedagpenge og ferie som ledig på hjemmesiden. ■

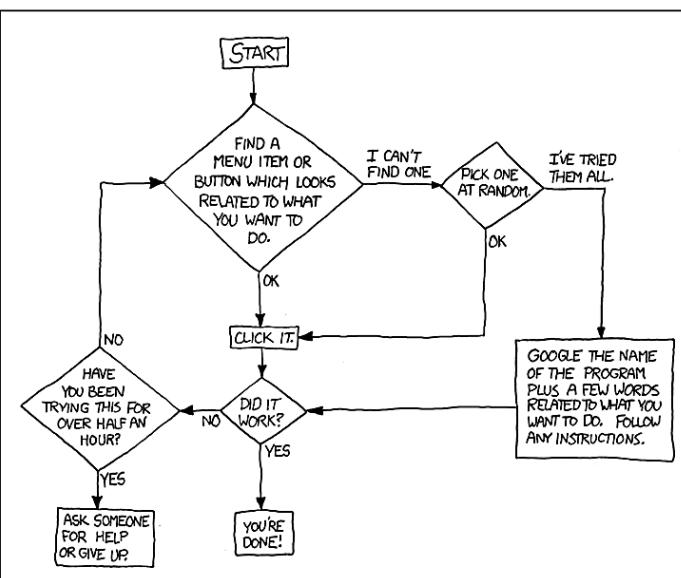
Tegneserie xkcd.com. Tech Support Cheat Sheet

Månedens tegneserie er udvalgt af Andrew Rump, systemudvikler hos Novo Nordisk. Læs mere om Andrew Rump på side 34-35 i dette nummer af Prosabladet.

DEAR VARIOUS PARENTS, GRANDPARENTS, CO-WORKERS, AND OTHER "NOT COMPUTER PEOPLE."

WE DON'T MAGICALLY KNOW HOW TO DO EVERYTHING IN EVERY PROGRAM. WHEN WE HELP YOU, WE'RE USUALLY JUST DOING THIS:

PLEASE PRINT THIS FLOWCHART OUT AND TAPE IT NEAR YOUR SCREEN. CONGRATULATIONS; YOU'RE NOW THE LOCAL COMPUTER EXPERT!

Bøger med rabat til PROSA-medlemmer

Professional Cross-Platform Mobile Development in C#

Scott Olson, John Hunter, Turid H. Horgen, Kenny Goers

ISBN: 9781118157701

Develop mobile enterprise applications in a language you already know! With employees, rather than the IT department, now driving the decision of which devices to use on the job, many companies are scrambling to integrate enterprise applications. Fortunately, enterprise developers can now create apps for all major mobile devices using C#/ .NET and Mono, languages most already know. A team of authors draws on their vast experiences to teach you how to create cross-platform mobile applications, while delivering the same functionality to PC's, laptops and the web from a single technology platform and code-base. Rather than reinventing the wheel with each app, this book provides you with the tools you need for cross-platform development—no new languages needed!

Vejl. pris 343,- Du sparer 30% TILBUD 240,-

Sams Teach Yourself C++ in One Hour a Day

Siddhartha Rao, Jesse Liberty

ISBN 9780672335679

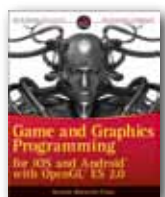
Sams Teach Yourself C++ in One Hour a Day is the latest version of our long-time best-seller Sams Teach Yourself C++ in 21 Days, which has already taught more than 250,000 programmers how to use C++. This edition has been revised to reflect the latest C++ standards and compilers, and contains substantially expanded coverage of today's C++ Standard Template Library (STL). Replete with thoroughly explained code and syntax examples, it is the broadest and deepest introductory C++ tutorial available: simply the best book for readers who are serious about truly mastering C++. Improved throughout, this edition starts with a clearer, more example-rich introduction, and contains new material previewing the forthcoming C++0x standard. Coverage includes:

Vejl. pris 357,- Du sparer 25% TILBUD 268,-

Game and Graphics Programming for iOS and Android with OpenGL ES 2.0

Vitaly Semko, Roman Semko

ISBN 9781119975915

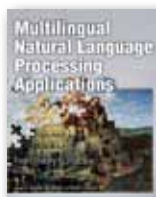
Develop graphically sophisticated apps and games today! The smart phone app market is progressively growing, and there is new market gap to fill that requires more graphically sophisticated applications and games. Game and Graphics Programming for iOS and Android with OpenGL ES 2.0 quickly gets you up to speed on understanding how powerful OpenGL ES 2.0 technology is in creating apps and games for amusement and effectiveness. Leading you through the development of a real-world mobile app with live code, this text lets you work with all the best features and tools that Open GL ES 2.0 has to offer.

Vejl. pris 343,- Du sparer 30% TILBUD 240,-

Multilingual Natural Language Processing Applications: From Theory to Practice

Daniel Bikel, Imed Zitouni

ISBN 9780137151448

Global organizations must quickly and cost-effectively analyze, translate, synthesize, and distill massive amount of text in multiple languages. The technology needed to automate this process - multilingual natural language processing (NLP) - is advancing rapidly. This is the first comprehensive, "one-stop-shop" guide to building robust and accurate multilingual NLP systems. Multilingual Natural Language Applications combines all the essential background and realistic, up-to-date guidance practitioners will need to succeed. Containing new contributions from leading researchers at IBM, Google, Stanford, CMU, Columbia, and ISI, it integrates cutting-edge advances with practical solutions drawn from extensive field experience. Part I focuses primarily on multilingual NLP's core technologies, including technologies for understanding the structure of words and documents; analyzing syntax; modeling language; recognizing entailment, and detecting redundancy. Part II delves into the theoretical and practical considerations involved in using these technologies to construct real-world applications. It contains detailed chapters on information extraction, machine translation, information retrieval and search, summarization, question answering, distillation, and processing pipelines.

Vejl. pris 999,- Du sparer 20% TILBUD 799,-

Core HTML5 Canvas: Graphics, Animation, and Game Development

David Geary

ISBN 9780132761611

One of HTML5's most exciting features, Canvas provides a powerful 2D graphics API that lets you implement everything from word processors to video games. In Core HTML5 Canvas, best-selling author David Geary presents a code-fueled, no-nonsense deep dive into that API, covering everything you need to know to implement rich and consistent web applications that run on a wide variety of operating systems and devices. Succinctly and clearly written, this book examines dozens of real-world uses of the Canvas API, such as interactively drawing and manipulating shapes, saving and restoring the drawing surface to temporarily draw shapes and text, and implementing text controls.

Vejl. pris 404,- Du sparer 20% TILBUD 323,-

FACTUM BOOKS

Få **20%** rabat hos FACTUM BOOKS - følg linket til FACTUM BOOKS via prosa.dk og få rabat på bøgerne

Halmstadgade 6 · 8200 Aarhus N · T: 8610 0338
info@factumbooks.dk · www.factumbooks.dk

På vej mod det digitale samfund?

I dette indlæg tegner **Ejvind Jørgensen** et billede af den globale digitaliseringsbølge, og hvordan den påvirker hele samfundet samt perspektiverer det i konteksten af den nationale digitaliseringsstrategi "Den digitale vej til fremtidens velfærd".

Danmark er sammen med få andre lande som f.eks. Singapore godt på vej til at udvikle sig til et gennemdigitaliseret samfund – et såkaldt "d-land".

- Hvad er perspektiverne og driverne ved en transformation til 'd-land'?
- Hvilke grundlæggende spørgsmål rejser det?
- Hvilke konsekvenser får det?
- Og hvilke konsekvenser vil vi drage?

Oplægsholder

Direktør **Ejvind Jørgensen**, Rambøll Management Consulting, er formand for DANSK IT's udvalg for it i den offentlige sektor, formand for Danmark 3.0 og medlem af DNDs it-politiske råd.

Åbent møde arrangeret af PROSAs It- og Samfundsudvalg (ITS).

Af hensyn til forplejning kræves dog tilmelding på www.prosa.dk/kursus.

Tid: Tirsdag den 14. august kl. 17.30-19.00

Sted: PROSA København, Vester Farimagsgade 37A, 1606 København V.

"Farvel og tak -

vil jeg gerne sige med åbent hus fredag den 31. august fra kl. 15 på adressen Carl Langes Vej 31 i Valby.

Efter 28 år på DC, DCM og CSC blev det nu min tur til at sige farvel til arbejdsmarkedet.

Det er mange år for tidligt, men mit syn vil ikke samarbejde - desværre.

Det skal dog ikke afholde os fra at få sagt ordentlig farvel til hinanden.

Derfor håber jeg, at du vil benytte lejligheden til at komme forbi.

I ønskes alle god vind fremover.

Kh.....Kim Dehn Jørgensen - PROSA/CSC"

Introduktion og live demo: MS Lync 2010

MS Lync 2010 er den nyeste Microsoft-platform for unified communications, der kombinerer instant messaging, VoIP-opkald, livemøder og videokonferencer. Kom til dette introduktionsmøde og hør mere om de muligheder, som MS Lync kan give dig og din arbejdsplads. Og hvad det stiller af krav til de ansvarlige it-professionelle for at installere, konfigurere og administrere.

Oplægsholder

Steen Marquard,
Lync Løsnings-specialist, Microsoft Danmark

Carsten Godiksen,
Solution Specialist, Atea.

Tid: Onsdag den 29. august Kl. 17-19

Sted: PROSA København, Vester Farimagsgade 37A, 1660 København V.

INDKALDELSE TIL DELEGERET FORSAMLING 2012

Årets delegeretforsamling finder sted
17.-18. november 2012

i København på
Hotel Clarion,
Molestien 11,
2450 Kbh. SV

Delegerede vælges i lokalafdelingerne.

Dagsorden med udgangspunkt
i vedtægternes §7.
HB's forslag kan ses på
PROSA.dk/df2012.

Sidste frist for indlevering af forslag
til Delegeretforsamlingen er
fredag den 21. september
2012 med morgenposten,
jævnfør vedtægternes § 8 stk.2.

Sidste frist for indlevering af forslag
til arbejdsplan 2013/2014 er
fredag den 2. november 2012
med morgenposten
jævnfør vedtægternes § 8 stk.2.

Sidste frist for opstilling til valgene af
formand, faglige sekretærer, næst-
formænd, hovedkasserer og hoved-
bestyrelsen fastsættes af den på DF
vedtagne forretningsorden. Genopstil-
ling forventes tilladt frem til behand-
ling af beretningen, mens nyopstil-
ling forventes tilladt indtil behandling
af hovedbestyrelsens arbejdsplan.

Hovedbestyrelsen

**Vel mødt til en
forhåbentlig udbytterig
DF2012**

Arrangementer i PROSA/VEST

Vi har flere arrangementer end dem, du ser i kursuskataloget.
Se oversigten på www.prosa.dk/kalender og besøg Vest-hjemmesiden på www.prosa.dk/vest

I følgende byer har vi netværksgrupper, der løbende laver arrangementer.
Netværksgrupperne aftaler selv deres mødeplan.

Fjernet af GDPR-hensyn i 2022

Kontaktpersoner i PROSA/Aarhus:
Bo Sundgaard bos@prosa.dk eller Ove Larsen ola@prosa.dk

Faglige kurser

PROSA opfordrer tillidsvalgte og ordinære medlemmer til at kvalificere sig på vores faglige kurser. Alle kurser er gratis, og PROSA betaler transport og øvrige udgifter.

Internatkursus: Udvidet Funktionærret

Deltagerne har enten tidligere deltaget i "Kend din ret kursus", eller har på anden måde fået et grundlæggende kendskab til ansættelsesretten. Der tages udgangspunkt i cases, som er bygget op over virkelige retssager eller tvister.

Dato: 6 og 7. september

Sted: Københavnsområdet

Aftenkursusrække: Udvidet funktionærret

Deltagerne har enten tidligere deltaget i "Kend din ret kursus", eller har på anden måde fået et grundlæggende kendskab til ansættelsesretten. Der tages udgangspunkt i cases, som er bygget op over virkelige retssager eller tvister.

Dato: 4., 11. og 18. september

Sted: PROSA Aarhus, Møllegade 9-13, 8000 Aarhus C

Aftenkursusrække: Stress og hvad kan vi gøre ved det

Dato: 30. oktober og 6. november

Sted: PROSA Aarhus, Møllegade 9-13, 8000 Aarhus C

Se mere om kurserne på prosa.dk/kursus

Forbundet af IT-professionelle • Association of IT Professionals • prosa.dk

Formanden, næstformand, forbundssekretærer og lokalafdelinger

Henvendelse omkring hastesager kan uden for PROSAs åbningstider ske direkte til de fagligt valgte på nedenstående telefonnumre og e-mailadresser:

Niels Bertelsen
Formand
Direkte: 33 36 47 67
Mobil: 40 11 41 23
E-mail: nib@prosa.dk

Mikkel Nonboe
Forbundssekretær
Direkte: 33 36 41 47
Mobil: 42 31 82 89
E-mail: mno@prosa.dk

Erik Swiatek
Forbundssekretær
Direkte: 33 36 41 23
Mobil: 27 60 11 75
E-mail: ers@prosa.dk

Hanne Lykke Jespersen
Næstformand
Direkte: 87 30 14 05
Mobil: 28 88 12 47
E-mail: hj@prosa.dk

Carsten Larsen
Forbundssekretær
Direkte: 33 36 41 98
Mobil: 29 62 02 95
E-mail: cla@prosa.dk

PROSA/CSC
Vester Farimagsgade 37A,
1606 Kbh. V.
Tlf.: 33 36 41 41

PROSA/SAS
Formand: Annette Hansen
Engvej 165, 2300 Kbh. S
Tlf.: 29 23 41 14

PROSA/OFFENTLIG
Vester Farimagsgade 37A,
1606 Kbh. V.
Tlf.: 33 36 41 41

PROSA/STUD
Overgade 54
5000 Odense C
Tlf.: 33 36 41 41

PROSA/VEST
Møllegade 9-13
8000 Aarhus C
Tlf.: 33 36 41 41

PROSA/ØST
Vester Farimagsgade 37A,
1606 Kbh. V.
Tlf.: 33 36 41 41

København
Forbund og Min A-kasse
Vester Farimagsgade 37A,
1606 Kbh. V.
Kontortid: kl. 9-15,
mandag dog kl. 10-15
Tlf.: 33 36 41 41
Fax: 33 91 90 44

Aarhus
Møllegade 9-13,
8000 Aarhus C.
Kontortid: kl. 10-15

Odense
Overgade 54,
5000 Odense C.
Kontortid: kl. 10-15

E-mail:
medlemsreg@minakasse.dk
prosa@minakasse.dk
formand@prosa.dk
faglig@prosa.dk
prosa@prosa.dk

Bevar internettet i kolonihaven

Det nytter ikke at overlade den digitale infrastruktur til tilfældige aktører. Det er lektien oven på Skylines konkurs.

Af Kurt Westh Nielsen, kwn@prosa.dk

I 2006 nærmest jublede jeg over udsigten til at kunne slippe ud af TDC's dyre jerngreb. Dengang dukkede nemlig en hidtil uset og billig internetmulighed op: Min kolonihave ude i nærheden af Skovlunde lå i dækningsområdet for en helt ny og dengang avanceret mulighed for at få trådløst internet. Firmaet hed Clearwire, og teknologien var såkaldt Wimaxx.

Det betød mere fart på internettet, et velkomment farvel til en gammeldaws ISDN-opkobling og et helt nyt trådløst liv på terrassen med den bærbare på skødet. Dejligt.

Internet til 59 kroner

Og sådan har det fungeret de sidste seks år, selvom Clearwire blev afløst af Skyline, som var ejet af elselskabet Elro. Supporten var ikke altid god, men eksempelvis fik jeg i 2011 en fornuftig aftale om at betale 59 kroner for forbindelsen om måneden, fordi jeg ikke kunne opnå den ønskede hastighed.

Sådan gik det lige indtil februar måned 2012, hvor det månedlige beløb uden varsel blev fordoblet til 119 kroner. Det brokkede jeg mig over i en e-mail, men nåede ikke at få svar, inden jeg opdagede, at Skyline blev erklæret konkurs et par måneder senere.

Ringe dækning i randområder

I de sidste uger har jeg så kunnet læse på Skyline.dk, hvordan forhandlingerne om at finde en permanent løsning for de 40.000

privatkunder er slået fejl. I skrivende stund bliver strømmen taget ved udgangen af juni, og der er ingen support til de eksisterende kunder.

Det er noget møg for mig, for jeg kan ikke finde en løsning, der prismæssigt matcher. Men lukningen er et endnu større problem for de brugere, der bor i udkants-Danmark. De har i værste fald ikke nogen reelle alternativer. Og det er et samfundsproblem, der er at sammenligne med en situation, hvor motorvejene i dele af landet måtte lukke, fordi de firmaer, der vedligeholder dem, er konkursramte. Det går bare ikke.

Inkompetente elselskaber

I årtier er det blevet politisk legitimt at henviser til, at markedet og i denne sammenhæng vores digitale, trådløse infrastruktur mest hensigtsmæssigt lader sig udvikle af de virksomheder, som ejer rettighederne til de berørte frekvensbånd. Historien om Skylines

dødskramper afslører en anden virkelighed.

Før vi begynder festtalerne om digitaliseringen af den danske infrastruktur, styrkelsen af it i folkeskolen og optimismen over de frie markedskræfters innovationspotentialer, er det i den grad på tide at få reguleret vilkårene for udbudsforretninger for telicensurer. Vi skal have garantier, pligter og sikring af direkte adgang for alle borgere til at kunne benytte den digitale infrastruktur.

Ansaret for stabil drift og sikring af bred adgang til de digitale motorveje er alt for vigtig til at overlade til investeringsgliderlige, men inkompetente elselskaber og snævre, profitorienterede teleoperatører, der ikke finder privatkunder attraktive nok.

Jeg ser fortsat frem til de lune sommeraftener med den trådløse i skødet på terrassen. God sommer og på gensyn i næste nummer af Prosabladet i slutningen af august. Du kan følge mine tekno-tweets via @kweth. Læs også side 22-24. ■